

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў работнікаў аховы здароўя з прафесійным святам — Днём медыцынскіх работнікаў.

Кіраўнік дзяржавы выказаў перакананасць, што ў Год навукі, які аб'яўлены ў Беларусі, залагам поспеху сістэмы аховы здароўя стане актыўная інтэграцыя ўнікальных навуковых дасягненняў у практыку.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

17 Чэрвеня 2017 г.

СУБОТА

№ 114 (28478)

ЗВЯЗДА

«ЛЮДЗІ ТУТ ЖЫВУЦЬ НАРМАЛЬНА»

Кіраўнік дзяржавы пабываў у пацярпелым ад Чарнобыльскай катастрофы раёне

Сялета Прэзідэнт наведвае Гомельшчыну ўжо далёка не ўпершыню. Была паездка ў Рэчыцу, пазней — сустрэча з Пятром Парашанкам, Прэзідэнтам Украіны, у вёсцы Лыскавічы Пётрыкаўскага раёна. Раней Гомельская вобласць была ці не самым праблемным рэгіёнам краіны, бо яна больш за іншыя пацярпела ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС.

ЭКСТРЫМ ПАД ЦЕЛЯХАНАМІ

У заказніку «Выганшчанскі» падыходзіць да завяршэння гнездавы сезон птушак, якія адносяцца да сямейства савіных. Дарослыя птушкі выканалі сваё спрадвечнае

наканаванне — вывелі і выкармілі птамоства. Птушанят пугача, кукагакі барадатай, даўгахвостай і шэрай, вухастай савы пакінулі свае гнезды і, калі можна так сказаць, сталі на крыло.

А ў Аляксандра ІВАНОВА — спецыяліста гэтага заказніка, жыхара пасёлка Целяханы, заду застаўся адзін плённы, насытаны рознымі выпадкамі час калыхання.

ЦЫТАТА ДНЯ

Ірына НАРКЕВІЧ, намеснік міністра антыманаполнага рэгулявання і гандлю: «Дна з нашых задач — стварыць надобрасумленную практыку асобных гандлёвых стэк. Трэба вярнуцца да ўзаемвыгаднасці супрацоўніцтва і не парашаць закон. І выключна так званая плата за прыярытэт, пэрсіраванне, неабсцужэння ніжэй і бонусы. Апошнім часам ідзе тэндэнцыя росту так званых сеткавых іграў. Калі ў 2015 годзе топ-10 у харчовых галінах каля 30%, то ў 2016-м — ужо 40%. Мы бачым, што намагаюцца дысбаланс у законе «вытворца-дзіалог-камп'ютарны стасмэнтар», істоту ў новых парадках у Закон «Аб гандлі» прадугледжвае безбар'ерны ўваход на рынак розніцы для ўсіх. Да таго, што выбудовае адносіны з контрагентамі толькі з пазітыўнай рызыкай сіты, будучы прытым абмежаванымі мерамі».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 17.06.2017 г.

Долар ЗША	1,8874
Еўра	2,1065
Рас. руб.	0,0326
Укр. грыўня	0,0725

АБГРУНТАВАНЫ АПТЫЗМ

Пра жыццё ў такіх чарнобыльскіх раёнах шмат можна казаць, шмат пісаць. Але галоўнае — яны жывуць. Рэалізацыя, растуць лясны, а ў Хойніцкім раёне, акрамя гэтага, пазіваецца конегароўня, працуе эксперыментальная пчалапасека. Няхай ёсць вёскі, з якіх пасля катастрофы на ЧАЭС адсялілі жыхароў, — дзе далі жытцёвы шэфарам вонкі, з агародамі, на якіх вырас ужо не хмызняк — сапраўдны лес. Але жыццё ідзе.

Уладзімір Дворнік, старшыня Гомельскага аблвыканкома, неадрама падчас даклада Прэзідэнту звярнуў увагу, што ўпадзі рэгіёна імкнучы выкарыстоўваць усе магчымасці, якія дазваляюць атрымліваць на гаспадарках, прадпрыемствах вобласці чыстую прадукцыю. Альтымістычны факт, агучаны губернатарам: за п'яцігодку ўсе чарнобыльскія раёны вобласці пайшлі ў плюс, на расце вытворчасці іх паказчыкі нават перавышаюць адпаведныя лічбы «здоровых» раёнаў вобласці.

Чарнобыльская катастрофа здарылася 31 год таму, і, безумоўна, пра поўнае пераадролленне наступстваў казаць рана — патрыны тысячгадоў. Але мы жывём зараз на той зямлі, якая ў нас ёсць. Таму нельга яе закідаць. Мудраць заключаецца ў тым, каб сабраць з гэтай зямлі ўраджай, які не прычыніць шкоды ні людзям, ні жывятам. Над гэтым працуюць вучоныя, і за гады, якія прайшлі з моманту аварыі, на Гомельшчыне змянілі зменшыць пераход рэальнасці з глебы ў сельскагаспадарчую прадукцыю ў 20 разоў.

У выніку Гомельшчына вырабляе цалкам бяспечныя прадукты, якія спажываюцца і ў нас, і за мяжой.

РАШЭННІ ПРЫНІЯЛІ ПРАВІЛЬНЫЯ

Падчас паездкі ў Гомельскі раён кіраўнік дзяржавы адказаў на пытанні журналістаў. Каментауючы, што можна лічыць галоўнымі дасягненнямі поўдня краіны, кіраўнік дзяржавы заявіў:

— Самае галоўнае, што тут нармальна жывуць людзі. Мінамнам проста пабываць у гэтых населеных пунктах: у Нароўлі, Брагіне, Хойніках, Ветцы, Лоева... Вы пабачыце неапісалёную прыгажосць гэтых мясцін. Другое, што вы пабачыце — мне гурбантар прыводзіў даныя — нараджальнасць тут вышэй, чым у астатніх рэгіёнах Беларусі. Чамусьці людзі тут нараджаюць больш, чым там. Гэта найвышэйшае дасягненне, гэта больш, чым у сярэдзі. Гэта самае галоўнае, таму што ў тыя далёкія часы, калі я на другім годзе свайго прэзідэнцтва прыехаў сюды, людзі былі залупанымі, многія на гэтым рабілі палітву. Гэтыя палітву ўжо даўно няма — яны сядзяць за мяжой... Яны з'ехалі, а людзі засталіся жыць.

СТАР. 2

■ Сустрэча без абцасаў

Ірына ПАСЮКЕВІЧ:

«Трэба часцей казаць бліжкім, што мы іх любім»

Ірына ПАСЮКЕВІЧ

Кабінет дырэктара сплічальнай гімназіі №23 з Беларускай мовай навучанна напоўнены водарам піяніцы. Дома трываць жывыя кветкі Ірына ПАСЮКЕВІЧ не можа, бо іх тут жа... з'ядае кот. Таму не дзіўна, што не кабінет нагадвае аранжарэю. Побач з выскароднымі архідамі ды іншымі экзатычнымі кветкамі ў вазонах сіцілы букет піяніцы займае пачаснае месца. Бо прывезла яго Ірына Леанідзіна з бацькоўскага дому.

Пра куст бэзу, вобраз Ядвісі і сны

— Вельмі люблю кветкі з дамажгетку. Асабліва, калі мне іх дорыць мой бацька. На дзень нараджэння ён

заўсёды радуе мяне бэзам. Год на год не прыходзіць, бывае так, што бэз адвітае. І тады тата даўга сумуе, вышуквае, дзе ж можна знайсці хоць адзін куст з познім бэзам. І знаходзіць. А я заўсёды чакаю. Еду на дзень нараджэння ў родную вёску і чакаю, што тата падарыць мне менавіта бэзу. Гэта такі прыемны прадказальнасць. І мне вельмі страшна ўявіць, што на дзёдзе час і гэтага не будзе.

Я скончыла звычайную выскую беларускамоўную школу. Спачатку марыла стаць настаўніцай пачатковай класаў. Пакуль не трапіла на ўрок Беларускай мовы і літаратуры да Алены Мікалаўны... Настаўніца мне нагадала Ядвісю з трыльфі «На ростанях» Якуба Коласа. Яна стварала магнічную атмасферу на сваіх занятках. Тады я зразумела, што таксама павіна быць настаўніцай Беларускай мовы і літаратуры. Мне вельмі хацелася быць падобнай да Алены Мікалаўны.

Яшчэ Чкаў казаві, што столькі разоў ты чакае, колькі мой ведзе. Разам з тым я цвёрда пераканана, што кожны павінен абавязкова ведаць сваю родную мову, бо гэта нашы карані. Калі вычылася ў педагагічным універсітэце, была цыжарня. Мабыць, гэта адбылося на ўспрыманні Беларускай мовы малым сям'ям. Ён лёгкія пераходзіць на яе. І мяне гэта вельмі цешыць. У штодзённым жыцці я размаўляю на дзвюх мовах. Усё залежыць ад сітуацыі. Са свекрай, напрыклад, кажу на беларускай мове, а на беларускай, яна так лепш разумее.

На якой мове мне сніцца сны? Я сплю даволі моцна. Мне альбо нічога не сніцца, альбо бліжэй да нейкага мэрэпрыемства пачынаю блукаць па гімназіі (усміхаецца). Натура такая ў мяне: хаваюцца, уяўся час душыць, ачылаваць, старца прадбываць няве, што немагчыма. Каб у сны размаўляла, не памятаю.

СТАР. 2

ХРОНІКА АЛОШНІХ ПАДЗЕЙ

Лідар ІД забіты расійскай ракетай
Лідар «Ісламскай дзяржавы» Абу Бакр аль-Багдадзі загінуў 28 мая ў выніку авіяудару ВКС Расіі па пазіцыях бавейкі ў раёне Ракі, аб'явіла расійская армія. Стала вядома таксама, што гэтыя інфармацыя зараз праверяецца. Стала вядома таксама, што камандзіры ІД перанеслі штаб-кватэру ў Ракі ў горад Эль-Медзін у правінцы Дэйр-эз-Зор.

ЗША дамовіліся прадаць Катару знішчальнікі F-15 на 12 млрд долараў

Міністр абароны ЗША Джэймс Мэціс канчаткова ўзгадніў зделку са сваім калегам з Катару на сустрэчы ў Вашынгтоне. У Катары знаходзіцца найбуйнейшая амерыканская палётная база на Блізкім Усходзе, на якой размешчана каля 10 тысяч вайсковцаў. Міністэрства абароны ЗША наўдана пачынала ўрад гэтай краіны за прыхільнасць да ўмацавання рэгіянальнай бяспекі, што ідзе насуперак з заявамі Трампа. Дарчы, у канцы мая ЗША заключылі зделку аб пастаўках зброі ў Саудаўскую Аравію на 110 млрд долараў.

Грэкі адсунулі дэфолт

Грэцыя пазбегне ў ліпені дэфолту па абавязальнасцях — еўрапейскія крэдытары ўзгаднілі выдзяленне ёй 68,5 млрд. За адтарміноўку па выплатах Афіны запланілі непапулярныя рэформы, з-за якіх тысячы збыднелых грамадзян выйшлі на вуліцы. Пры гэтым ЕЦБ па-ранейшаму не збіраецца ўключаць грэчаскі аблігацыі ў праграму калыханскага змякчэння, што можа абцяжарыць далейшае скарачэнне даўгу.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Мільён бразільскіх пратэстантаў выйшлі на марш
Больш за мільён бразільскіх пратэстантаў сабраліся ў горадзе Сан-Паўлу на штогадовы марш у славу Ісуса Хрыста. Як распавёў адзін з удзельнікаў, маштаб падзеі паказвае, што «Сан-Паўлу належыць Ісусу», і народ Бразіліі любіць яго. Арганізатары заявляюць, што мэтай маршу — сабраць разам усе пратэстанты пераважна каталіцкай Бразіліі. Упершыню такі марш прайшоў у 1993-м, і з таго часу маніфэстацыя праводзіцца штогод.

КОРАТКА

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Старшыню Кітайскай Народнай Рэспублікі Сі Цзіньпіна з днём нараджэння, паведамілі ў прэс-службе Беларускага лідара. «Удзячы, што лёс прадаставіў магчымасць таго сабра, які шчыра і з непрыхаванай сімпатый ставіцца да Беларусі. Дружба асабіста дружба і дружбы нашых краін моцная і «усянагодная», — гаворыцца ў віншаванні.

Генасамблея прыняла рашэнне аб стварэнні ў ААН Кантрэртэрыстычнага ўпраўлення на чале з намеснікам Генеральнага сакратара. З цэнтралізаваная тэаграфіявання па рускай мове выдаты 20 аб'ектаў, якія спрабавалі выкарыстаць мабільныя тэлефоны, што, як і іншыя ўстаноўкі сувязі, а таксама шпалгалкі, забаронены. Свята казахскай культуры «Стэпавыя напевы» ўпершыню прыедзе ў Мінску сёння, 17 чэрвеня, на тэрыторыі Вар'яна-га горада.

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

«Заўсёды — ад першай да апошняй старонкі»

Антаніна Паўлаўна АУРЭЙЦЭВІЧ з Маладзечна пачала выліваць «Звязду» пасля таго, як пайшла на пенсію, каля 15 гадоў таму. Да гэтага ўвесь час брала пачытаць газету ў бібліятэцы завода, на якім прапрацавала ўсё жыццё.

ваюць працу і вольны час, што новае выпускаюць. Люблю пачытаць і аб падзеях у розных пунктах Беларусі. Аказваецца, не трэба нават за мяжу выязджаць: у нас тут столькі ўсёго цікавага адбываецца!

Але ўсё гэта чытанне для душы, чым я займаюся ў вольны час, а летам яго не так і шмат. Самым каштоўным для сябе пачытаць і паглядзець у першай і апошняй старонкі і гаспадарчымі парадамі: іх збіраю ў асобную папку, а потым «эксперыментую» на агародзе. У цэлым сезон хацелася б, каб такіх тэм было больш. А наогул, заўсёды чытаю ўсё ад першай да апошняй старонкі, нават курсы валют і прагнозы надвор'я.

Хачу скаваць вялікі дзякуй усім работнікам газеты за тое, што яны з павягай ставяцца да свайго чытацтва, улічваючы інтэрасы і моладзі, і пажылых людзей. Многае прачытанае і потым абмяркоўваю са сваімі суседкамі або знаёмымі. Усе цяпер ведаюць, што калі сустрэнуць мяне ў аўтобусе, могду смела да мяне падыходзіць: тэмы для размовы заўсёды знаходзіцца. Тацыяна ПЛАЗОУСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

ЗВЯЗДА
«Да чытання з любові»
ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА, 5 разоў на тыдзень!
Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2017 года!
ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

«ЛЮДЗІ ТУТ ЖЫВУЦЬ НАРМАЛЬНА»

Аляксандр Лукашэнка шмат увагі ўдзяляе адрэджаным пацярпелых тэрыторыям і самага пачынаў сваёй прэзідэнцтва. Па яго словах, за 20 гадоў змянілася вельмі многае:

— Дзя мне самая вялікая радасць — гэта адна з вельмі прадзіснага перамяненні — што зрабіў беларускі народ. Ён не проста захаваў іх у вярну да жыцця гэтыя тэрыторыі. Астатняе мы можам паглядзець у п'янак, які Уладзімір Андрэев Дворнік расказаваў. За тры пяцігодкі ён фактычна падавоў, патраў вытворчасць прадуктаў харчавання. А ён бы ён не падавоў, каб ё не купляў. А купляць толькі чыстае, дзе вельмі жорсткі кантроль. Таму я рады, што так склаўся на гэтых землях жыццё нашых людзей.

Беларусы сапраўды многія робіцца, каб аднавіць тэрыторыі, якія пачынаюць аднавіцца. Кіраўніц дачынаў расказаў, якое значэнне і для яго асабіста маюць гэтыя мястэчкі.

— Гэта вялікі кавалак гэтай мясціны, напачатку не самы радасны, — прызнаўся Прэзідэнт. — Тут прыходзілася прымаць самыя сур'ёзныя рашэнні.

Так калісьці некаторыя людзі вярталіся ў родныя вёскі, адкуль іх выселілі. Іх не рэабілітавалі. Прэзідэнт таяму ж паездку ў адну з такіх вёскаў, дзе ён сустрэўся з мясцовымі жыхарамі: — Яны тройчы вярталіся, і іх тройчы выселялі з гэтай зоны. Яны сабраліся... У мяне ў памяці гэта захаваўся: спаложаны стаць перада мной... Яны хочаць жыць у сваёй вёсцы. Мы з імі заключылі дагавор. Я кажу, я ў вас не буду выганяць, ваша права, дзе жыць, але мы будзем ішо вам даваць, што вам даваць, там былі 10—12 дзяцей, будучы дзіцячыя тут побач у інтэрнаце. Мы для іх створым умовы. Згодны? Згодны. Вы можаце ў любы час да іх прыхаць, які вы нас можаць прыхаць. Давайце берачы дзяцей. З гэтага пачыналася маё «чарнобыльскае» жыццё.

КАЛІ ЦЭНЫ НЕ РАСТУЦЬ — ГЭТА ЦДЭАЛЬНА

Было пытанне і па цэнаўтварэнні. Па даных сацыяльнага апытання Інфармацыйна-аналітычнага цэнтры пры Адміністрацыі Прэзідэнта, тры чвэрці насельніцтва краіны хвалюцца за з-раст цэн, Кіраўніц дзяржавы растлумачыў: дрэнны які хуткі рост цэн, так і хуткая іх падзенне.

Падажда, каб мы выйшлі на 3—4% інфляцыі па годзе, і гэта нармальна для жыцця, — адзначыў Кіраўніц дзяржавы. — Ёсць моцнае падзенне інфляцыі, ёсць моцнае падзенне росту цэн. Гэта значыць, цэны так ужо не растуць. Будзем старацца ўтрымаць на гэтым узроўні. Каб адлісканне росту цэн увогуле — гэта заўсёды добра. І для людзей добра, вытворчасць да гэтага пры саюзаваецца да гэтага і для пачынае рэгуляваць у гэтых цэнах і выхадзіць на нармальную рэабілітацыю. Людзей пакуль гэта хвалюе, але я ўжо адчуваю астаткі гэтай напружанасці. Я ўпэўнены, што мы на такім узроўні захаваемся, нам гэта ўдасца, праз гэты і наступны год будзе будыць пра гэтую праблему.

АДНОВЯЦЬ ТУРАЎСКІ КРЫЖ

Прадстаўніца ТРК «Гомель» задала пытанне пра гістарычную спадчыну рэгіёна — пра адрэджане Тураўскага крыжа. 55 гадоў таму — у 1962-м — падчас раскопак у Тураве знайшлі іконкі з гэтай тэматыкай. Ці можна спадзявацца на тое, што гэты крыж будзе адноўлены?

— Мы гэтую тэму абмяркоўвалі з вашым зямляком — былым кіраўніком Беларускага Банку развіцця, былым віцэ-прэм'ер-Сяргей Румас, — паведамаў Аляксандр Лукашэнка. — Мы з ім абмяркоўвалі гэтую праблему. Яму публічна ўпершыню гэта агучыла — я яму даў даражэнне, каб ён з нашымі дзяржаўнымі банкам далучыцца да гэтага аднаўлення Тураўскага крыжа. Вы памятаеце, у сваёй кніжцы ЕўраФіні Палацкі мяў з мітрапалітам Філарам аднавілі і гэты Тураўскі крыж мы адновім.

ЧАМУ У ПРЭЗІДЭНТА НЯМА ВОДУСКУ?

Усім вядома, што ў кіраўніц дзяржавы вельмі шчыльны графік. А ж Прэзідэнт адпачывае, ці плануе ён што-небудзь гэтым летам?

— Гэта пытанне, дарчы, утвараецца ў Канстытуцыйны краіны, — звернуў увагу Кіраўніц дзяржавы. — У Прэзідэнта Беларусі такога воддаску, як у звычайнага чалавека, быць не можа. Чаму? Таму што, дадуць, кіраўніц саможыць і адпачываць, і ён сваёму наменніку аддае паўнамоцтва. У мяне няма віцэ-прэзідэнта, у мяне няма намесніка, і па Канстытуцыі я сваё паўнамоцтва нікому не магу перадаць. Таму калі я, дадуць, у Сочы на тыдзень або на тры дні з'яжджу, і гэта глыбіня воддаску — вы памыляецеся. Усе мае абавязкі пераходзіць туды, я абавязаны іш выконваць у любым пункце планеты. Проста буйнае графік работы Прэзідэнта. Вось што дачынацца воддаску.

Што да адпачнуць, то, прынаома Аляксандр Лукашэнка, ён не любіць цёплае надвор'е. Увогуле ж для яго адпачынак — змена абстаноўкі і роду заняткаў. Нават рабочая паездка ў Гомельскую вобласць у нейкім сэнсе адпачынак: змянілася абстаноўка і рытм, стале работы.

Надзея ЮШКЕВІЧ, yushkevich@zvazda.by

Сацыяльны клопат

Адрасную сацапамагу атрымаць будзе працей

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка 15 чэрвеня падпісаў Указ №214 «Аб удасканаленні парадкаў прадстаўлення дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі», які ўступіць у сілу з 1 ліпеня. Ён накіраваў на павышэнне даступнасці і ўзроўню сацыяльнай падтрымкі насельніцтва, а таксама на стварэнне адзінай сістэмы забеспячэння тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай рэабілітацыі.

У адпаведнасці з гэтым указам інваліды III групы і дзеці, якія маюць патрэбу ў сродках рэабілітацыі (не абавязкова інваліды), надзяляюцца правам льготнага забеспячэння такімі сродкамі. У сувязі з гэтым з сістэмы дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі будзе выключана сацыяльная дапамога на аплатаў тэхнічных сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі.

Інваліды III групы і дзеці, якія маюць патрэбу ў сродках рэабілітацыі, змогуць прыступіць атрымаць праз дзяржаўныя арганізацыі аховы здароўя спынавыя апараты, вончыя пратэзы, існаваныя шпрыцы і голкі для шпрыцу крэн, тэст-паноскі. Забеспячэнне пратэзамі (артэзамі) верхніх і ніжніх канчавін, вырабы для кансервавання лячэння набытых і прыроджаных дэфармацый у дзцей, артазы на завончаны, артапедычны абутак, пратэзамі малочнай адукацыі будзе ажыццяўляцца Беларускай пратэза-артапедычным адукацыйным цэнтрам і яго філіяламі. Таксама пашыраць пералік прадметаў гігіены, выдаткі на набыццё якіх будзе кампенсавана ў рамках выдаткаў сацыяльнай дапамогі для пацярпелых вайсковікаў на набыццё падшываў. Спрашчана і прасцудра звароту за такім відам дапамогі. Падаць адпаведную зварот у органы па працы, занятасці і сацыяльнай абароне змогуць блізкія сваякі інвалідаў.

Адначасова будзе ўзмоцнена дзяржаўная асобных катэгорый малазабеспячэнных сем'яў. Так, сем'і, якія выхавалі непаўналетніх дзцей, у якіх бацькі з'яўляюцца інвалідамі I ці II групы альбо адзін з бацькоў з'яўляецца інвалідам I групы, а другі асцяжыўшы яго годдзя, змогуць атрымаць штомеснаую сацыяльную дапамогу 12 месяцаў.

Святлана БУСЬКО, busko@zvazda.by

Дпутаты Палаты прадстаўніцой Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткуюць у сувязі са смерцю дпутата Палаты прадстаўніцой Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь членаў савета сям'і АЧУЧНІКАВА Віктара Васілевіча і выказваюць глыбокае спачуванне яго родным і блізкім.

Ва ўрадзе

Веладарог стане больш?

У краіне плануецца ўдасканаліць сістэму гарантавання беспекі пры правядзенні дарожных работ і палепшыць умовы для веласпеднага руху. Гэтым да італьянскім абыроўваліся на пасаджэнні Пастаяннай камісіі па захаванні беспекі дарожнага руху пры Савеце Міністраў пад кіраўніцтвам намесніка прэм'ер-міністра Анатолія КАЛІНІНА.

Віцэ-прэм'ер паведамаў, што апошнім часам пачаліся выпадкі траўміравання работнікаў, якія рамонтуюць дарожнае палатно. Наглядзецца на тое, што работы праводзяцца арганізавана, са знакамі, ёсць выпадкі бітвы людзей. Таму неабходна палепшыць сістэму беспекі ў такіх месцах. Ахілеявае пятаю ў заканадаўчым з'яўляецца тое, што павышэння хуткасці руху пры арганізацыі дарожных работ не ўлічваюцца. «Мы пачынаем дазваляць рух 120 км/г ў той жа час захаваем ранейшую сістэму агароджы месцаў такіх работ. Думам, на маставых дарожках мы будзем пераходзіць на інтэлектуальную сістэму кіравання рухам. Напрыклад, ужо за 2 км ад такога месца будзе стаць знак, а рух на пасаж будзе закрыты, каб рамонт дарогі не быў раптоўнаю для ўдзельнікаў руху», — расказаў начальнік галоўнага ўпраўлення аўтамабільнага руху Мітраанс Аляксандр ГАЛАУЧУК.

Бюджэт

Дзярждоўг пад кантролем

Асноўныя задачы, якія ставілі перад бюджэтам на 2016 год выкананы. Такое меркаванне выказаў першы намеснік міністра фінансаў Максім ЕРМАЛОВІЧ падчас пашыранага пасяджэння Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўніцой па бюджэце і фінансах.

Падчас складання бюджэту ўлічваліся кансерватыўныя адзнакі пры планаванні даходнай і расходнай яго частак. Рэальная сітуацыя аказалася некалькі горшай, чым чакалася. Прышлося адаптавацца да неспрыяльных фактараў макраэканамічнага асяроддзя, арентавацца на стварэнні ў сусветнай эканоміцы і стаць спруаў гандлёвых партнёрстваў нашай краіны. Гэта прывяло да змены ўмоў паставак тавараў і выканання даходнай часткі бюджэту. На нас паўплывала і падзенне сусветных цен на калійныя ўгнаенні, нафту і нафтапрадукты, якія з'яўляюцца асноўным індуктарам фінансавай плацежаздольнасці нашых партнёрстваў», — адзначыў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што для змяншэння ўздзеяння неспрыяльнай

кан'юнктуры ў эканоміцы павышалася эфектыўнасць выкарыстання фінансавых рэсурсаў. Напрыклад, дзяржаўнае крэдытаванне змяшчаецца новымі часовымі крыніцамі фінансавання.

У 2016 годзе павялічыўся даходны бюджэту было звязана са зніжэннем эканамічнага дрыўітасцю: з-за важных мытных пошлін на нафту і нафтапрадукты, прасяданне калійнай калійны бюджэту недаартаму 1,3 млрд рублёў.

У мэтах забяспечэнасці збалансаванасці бюджэту былі выдзелены ўрадам і эсцэверыямі краіны суму 1,3 млрд рублёў у рамках Указа Прэзідэнта ад 23 лютага 2016 г. №78. І рэалізацыя дазволіла абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

Па словах Максіма Ермаловіча, з пачатку года праводзілася актывізацыя бюджэтных выдаткаў: былі

скарачаны выдаткі бюджэтных арганізацый і іншыя выдаткі, звязаныя з рэалізацыяй бюджэтных палітыкі, на агульную суму 1,6 мільярд рублёў. У выніку такіх скарачэнняў мер бюджэту ў 2016 годзе былі выкананы з працэнтам у 1 млрд рублёў або 1,1 ад ВВП. Указаны мер бюджэту ў 2016 годзе былі выкананы з працэнтам у 1 млрд рублёў або 1,1 ад ВВП. Указаны мер бюджэту ў 2016 годзе былі выкананы з працэнтам у 1 млрд рублёў або 1,1 ад ВВП.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

Па словах Максіма Ермаловіча, з пачатку года праводзілася актывізацыя бюджэтных выдаткаў: былі скарачаны выдаткі бюджэтных арганізацый і іншыя выдаткі, звязаныя з рэалізацыяй бюджэтных палітыкі, на агульную суму 1,6 мільярд рублёў. У выніку такіх скарачэнняў мер бюджэту ў 2016 годзе былі выкананы з працэнтам у 1 млрд рублёў або 1,1 ад ВВП. Указаны мер бюджэту ў 2016 годзе былі выкананы з працэнтам у 1 млрд рублёў або 1,1 ад ВВП.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг на пачатку года склаў 39,2 мільярд рублёў, гэта 41,7% ВВП (пры парогавым значэнні 50%). Такім узроўнем доўгу магчыма кіраваць, але далейшы рост рож можа прывесці да дадатковых рызык», — заявіў Максім Ермаловіч. Ён падкрэсліў, што Мініфі ўрад прыкладвае ўсе намаганні, каб абмежаваць рост дзяржаўнага да доўгу і павышэння пазыковага награву на бюджэт. Першы намеснік міністра фінансаў даў магчымасць прыцягнуць у бюджэт 380 млн рублёў дадатковых даходаў і скараціць страты ад недапаўнення асобных крыніц даходаў да 300 млн рублёў.

«Дзяржаўны доўг

Шыраза — Беларусь!

Краіна моцна рэгіёнамі: Ашмянскі раён

■ Агульная справа

НЕ КАНКУРЭНТЫ, А САЮЗНІКІ

Як на Ашмяншчыне рыхтуюцца да ўнікальнай форуму

23 чэрвеня "Паўночны вектар Гродзеншчыны" аб'ядноўвае ўжо сьвіры раён. Машына мэр-праўства накіравана на тое, каб прэзентаваць эканамічны патэнцыял аграду трох раёнаў: Ашмянскага, Смаргонскага і Астравецкага. У гэтым годзе прымаць выставу і форум будзе адзначыць Ашмянскі раён. Мы пагаворылі са старшынёй Ашмянскага райвыканкама Міраславам САРАСЕКАМ пра значэньне гэтай падзеі, Шаўкы шылькі і трансграннага прэекта.

— **Міраслава Дзундзіна, што ў сабе ўявілі «Паўночны вектар»?**

— Гэта выстава і патэнцыйны форум як па аспектах, так і па фармаце. Спродгаюльчы кірункам і б'юджэту развіцця прамысловасці і сельскай гаспадаркі, надбывае наглядных сувязяў і прадарожнае, трансграннае супрацоўніцтва з турызмам. Зразумела, усё гэта цэна пераплачэння з тэмай інтэлекту. Наглядзіцца на тое, што ў роўні гаспадары самага выступаюць Ашмяншчына, усё тры раёны будуць прадстаўлены ў роўнай ступені. Наша заданне канкураваць адзін з адным, а сакмуляваць усё самае лепшае, што ёсць у кожнага, і паказаць агульны патэнцыял. Акіцнт робім там, што было направацца за нас пасля папярэдняй выставы: новыя прадпрыемствы, вытворчасць новае прадукцыі.

— **Як будзе праходзіць мерапрыемства?**

— Яно будзе складанае з трох блокаў. Першы — гэта пленарнае пасяджэнне, дзе мы канцэптуальна разгледзім пытанні развіцця нашай краіны, не інтэлектуальна, а ролі нашых рэгіёнаў і гэтым. Другі — гэта выстаўка-кірмаш. Пляцоўкай для яе стане фізкультурна-аздараўленчы комплекс і галоўная вуліца горада. Тут можна будзе не толькі паазнаміцца з навізавымі прадуктамі і рэкардамі магчымасці раёнаў, але і паўдзіць іх у сапраўднім свяце. Цэнтры творчасці, мастацка калектывы і навуковыя ўстановы прадставіць канцэртную праграму, разгледзіць горад мастацтва і ў гэтым жа ўзросту і музей для ўсіх уздзіяльчых мерапрыемства будзе бесплатна. Тут жа можна будзе паказаць і набыць прадукцыю прадпрыемстваў, якія вядомыя далёка за межамі нашай грады. І трэці складнік — кантакта-кааперацыйна бржа,

якая будзе насыць прыкладны характар. Мы, напрыклад, плануем падпісанне шэрагу дагавораў, у прыватнасці з Шэльчынскі раёнам Літвы. Акрамя таго, на форуме будзе прэзентавацца канкрэтная зямельная ўчасткі і цэлы шэраг аб'ектаў нерухомасці — месцы, на якія можна прыйсці і пачаць працаваць. Іх можна разгледзіць і як базу для вытворчасці, і для прадпрыемстваў сферы паслуг, і для новых іных ідэяў дзейнасці. І мы хочам не проста паказаць, чаго дасягнулі, але і зрабіць пасля гэтага форуму крок наперад.

— **У чым галоўны перавагі паўночнай часткі Гродзенскага вобласці?**

— Мы займаем асаблівае геаграфічнае становішча. Як падкрэслілі кіраўніцы нашай дзяржавы ў час апошняга візіту ў Кітай, цэлер як ніколі актуальны так званы Шаўкы шылькі. Самая кароткая дарога з Кітая праз Расію ў Балтыйскае мора праходзіць менавіта праз Ашмянскі, Смаргонскі і Астравецкі. Праз нашу чыгунку і аўтамабільныя пункты продажу. Мы імкнемся выкарыстаць гэты значны эканамічны і навуковы вынік, каб значна развіццё транзітнага патэнцыялу. І на форуме цэлы блок будзе прысвечаны і развіццю прадарожнага сэрвісу: рабоче існуючы аб'ект, праект, у працэсе будаўніцтва і прыдатны пляцоўкамі, якія можна будзе засвоіць у будучыні. Можна, мы і пясчына на гэтым шляху, але нас не павіна зніць ветрам. І безумоўна, геаграфічнае становішча абавязвае нас падтрымліваць моцныя трансгранна сувязі.

— **Дарчыні, аб трансграннах практэках. Якія найбольш буйныя ўжо будзе рэалізаваны?**

— Па розных праграмах на развіццё нашых сацыяльных установаў мы атрымалі амаль мільёны еўра ад Еўрасаюза. Была зроблена веладарожка, збуд-

ваны спартыўны стадыён, арганізавана музейная экспазыцыя, мы атрымалі гатрапаўднёвыя касцюмы для фестывалю «Гальшанскі замак» — Софіі Гальшанскай і Стэфана Салеці, Чорнага Манакша і Белай Паны, князя Гальшанскага і іншыя. Зараз у нас яшчэ больш амбідэнаў ставы, кожны мільярд у два разы павялічыць гэтую лічбу.

Мы сфарміравалі шэраг некалькіх заявак, і яны ўжо прайшлі сур'ёзна першапачаткова абор. Нават падумаем аб тым, што нашаму раёну можна было б правесці майстар-клас, як праводзіць з такімі праектамі. Дарчыні, вялікі плюс, што на створаных даючы трансгранна сувязям аб'ектаў і падчас будаўніцтва, і пасля працуючы нацыя спецыялісты.

Мы актыўна наладжваем міжрэгіянальную сувязь і з першага форуму. Тады Вільнюскі раён паазнаміў нас з польскім Суваўкамі, з якімі потым нарадзіліся самы буйны праект. Галоўнае, што ўсе нашы дагаворы не фармальныя. Мы ездзім аднаго аднаго для абмену вопытам, праводзім разам спартыўныя мерапрыемствы, добрыя зносіны паміж сабой у школьнай, прадстаўніцкай сферы, прэсы. Напрыклад, мы дамовіліся з буйным раёнам Польшчы — Мінск-Мазавецкі, што ў нас будзе абдывацца абмен інфармацыяй у рэжыме ананісу. Яны пра нас размяшчаюць інфармацыя ў сваіх выданнях і інтэрнэт-пляцоўках, а мы — пра іх.

— **Якія вынікі вы чакаеце ад сёленага «Паўночнага вектара»?**

— На мой погляд, лепшай пляцоўкай для пошуку партнёраў, чым форумамі, складана прадумаць. Аднак не трэба ад такога мерапрыемства чакаць імгненнага эфекту. У першую чаргу яго накіравана на прадпрыемствам. У нас ёсць форум паказвае гатуннасць падзей, якія тут жыць, да супрацоўніцтва і паспяхова прыкладу такой працы. Мы, як прадстаўніцы ўлады на месцах, падтрымліваем дзелавы клімат — дадзім справу за прадпрыемствам. У нас ёсць пагадненні аб супрацоўніцтве з дзясяткамі рэгіёнаў розных краін.

Для нас важным момантам на цяперашнім форуме будзе прэзентацыя турыстычнага маршруту «Паўночныя дары Гродзеншчыны» з мінутага ў будучыню», які аб'ядноўвае усё тры раёны. Маршрут уключае ў сабе шэраг аб'ектаў: у Смаргонскім раёне гэта гісторыка-краязнаўчы музей і музей-сызімба М. К. Акінскага, у Астравецкім — Касцёл Найсвяцейшай Тройцы ў Гер-

вяха і інфармацыйны цэнтр АЭС, а на Ашмяншчыне — краязнаўчы музей іль Ф. Бугушэвіча і руіны б'юлога замка Салеці з фрагментамі абарончых збудаванняў XVI — XVII ст., XVIII — XX ст. Мы паказваем усё самае цікавае і разлічваем, што 2 + 2 + 2 будзе не 6, а як мінімум 8.

— **На гэтым тытуне і а м с м і к у старшын райвыканкама па эканоміцы, прама і с л о в а с і ц і, г а н д л і і с ф е р ы п а с л у г Г а л ь ш а н с к а я С т а н і с л а в а ў І н т е р в'ю Л Ю Т К О У С К А Я: на каго ўвогуле накіраваны форум?**

Мы зацікаўлены ў нашых аічных інвестарах, будзем шчыльна працаваць і з саюзам прамышляльнай, які зборача прыняць машыны ўдзел у форуме, і з ПІВ, і з «Вялікім каменем», і са саабыдчым эканамічнай зонай «Гродністан». Але нацэлены мы і на тое, каб прыйсці замежжы. Для іх мы сабе пазіцыюем як рэжым найбольшага спрыяння. Напрыклад, па выніках працы за 2016 год Ашмянскі раён заняў другое месца ў Гродзенскай вобласці па сацыяльна-культурным развіцці. А раней — першае месца ў прамысловасці і другое ў будаўніцтве сфэры.

Дарчыні, на форуме акрамя прадпрыемстваў з вопытам прадстаўніцы старталі — гэта выдатна магчыма для нашай моладзі паказаць сябе, а можа, і заключыць добры кантракт.

— **«Паўночны вектар Гродзеншчыны» можна назваць ўнікальным праектам. Як трое суседніх раёнаў удацца падтрымліваць такі моцны сувязі?**

Мы проста разумеем, што разам мы больш магутныя. Забудыцца дапамагем адзін аднаму з працэдураваннем кадраў. У Астравецкім цэлер з'яўдзіцца спецыялісты з усёй Беларусі, а ў Смаргонскім наўданаў прыйдуць вытворцы, звыклі працоўныя месцы, якія тут жа былі прадстаўлены на нашым раённым кірмашы вакацыяй. А мы, напрыклад, б'юром да сабе спецыялістаў на пераўтварэнне і на будаўніцтва буйных аб'ектаў.

Так што нельга сказаць, што наша супрацоўніцтва носіць разавы характар ці мы жывём ад форуму да форуму — гэта імясная работа, якая дзе стабільна добры вынік.

■ На заметку падарожнікам

«ДУГА, ЯКАЯ АБ'ЯДНОЎВАЕ НАРОДЫ І КУЛЬТУРЫ»

Музей міжнароднага значэння ў аграгарадку

Дуга Струзь — гэта самае доўгае ў гісторыі, больш як 2820 кіламетраў, гроднае вымярэнне дугі мерывіднага. Яно праводзілася з 1816 па 1855 гады і названа так у гонар расійскага астранома нямецкага паходжання Фрыдрых Струзь, які быў ідэяльным натхніцелем даследавання. Дуга праходзіла і праз тэрыторыю Ашмянскага раёна, дзе цяпер у аграгарадку Гальшанскі музей.

Вымярэнне праводзілася з мэтай вызначэння геаметрычных параметраў зямлі, яе формы і памеру. У выніку было закладзена 285 геадэзічных пунктаў, якія і ўяўляюць гэтую самую дугу, зараз прызнаючы Помнікам Сусветнай спадчыны ЮНЕСКА. Самі пункты — гэта закладаныя ў зямлю геадэзічныя кулі дыяметрам у два метра, пазначаныя зверху драўлянымі слупам.

На тэрыторыі Рэспублікі Беларусь было закладзена 34 геадэзічных пункты, якія праходзяць па тэрыторыі Гродзенскай і Брэсцкай абласцей. У Ашмянскім раёне знаходзіцца

аграгарадка Гальшанскі і кіраўнік музея «Дуга, якая аб'ядноўвае народы і культуры», у 2011 годзе ўдзельнічаў на конкурсе еўрапейскіх міні-праектаў «Тандэм». Сам музей быў адкрыты ў 2013 годзе. Аднак яшчэ да афіцыйнага адкрыцця яго наведвалі ўдзельнікі «Гальшанскі чытанні» і пятага пасяджэння кардынальнага камітэта па пытаннях Дугі Струзь. Пасяджэнні абдываюцца раз на два гады ў краінах, праз якія праходзіць Дуга. Дарчыні, іх 10: Нарвегія, Швецыя, Фінляндыя, Эстонія, Літва, Латвія, Беларусь, Украіна, Расія, Малдова.

Перад супрацоўнікамі музея стаіць заданне стварыць экспазыцыю інфармацыйнага, а не матэрыяльнага плана. Даследчыкі з'яўдзіліся дэньва аб людзях, якія стварылі Дугу Струзь (асабліва ўва ўваляжэнне ка выхадцы з Ашмяншчыны Іосіфу Хоцкіну), выхадцы з Ашмяншчыны, аб краінах і пунктах, праз якія яна праходзіць. Ірманыя турысты з краіны, якія мясцоў непародна дачыненне да гэтай помніка, музей, прысвечаны Дуге Струзь, з-за сваёй гістарычнай значнасці выклікае жывую цікавасць і ў прадстаўніцтва іншых краінаў, напрыклад Вялікабрытанія, Бельгія, Японія

■ До-рэ-мі

Галасіст і чымель і «Натхненне» на міжнародным узроўні

Гальшанская дзіцячая школа мастацтваў умее здзіўляць

Гэта сцвярджэнне абсталявана спрэчлівае, бо тут вучыцца адарваным узросту і выкладаюць найталенавішчых педагогаў. А апошні два гады на базе школы праходзіць буйны дзіцячы конкурс «Вясёлы Жука», прымеркаваны да фестывалю сярэднявечнай культуры «Гальшанскі замак».

Як расказала дырэктар Гальшанскай дзіцячай школы мастацтваў Наталія ТРОТ, у гэтым годзе ў конкурсе прынялі ўдзел 51 установа адукацыі і каля 400 хлопчыкаў і дзяўчат з усёй краіны. Можна было прайсці з сабой спецыяльна ў чатыры намінацыі: спеваў, ігра на музычных інструментах, мастацтва і жывяні. Асаблівае конкурсу ў тым, што ён арыентаваны на самых маладых жакаў: у Беларусі, узростам ад 3 да 11 гадоў. Назва «Вясёлы Жука» ўзята не выпадкова. У 2007 годзе Гальшанская агульнаадукацыйная школа стала п'ямай, тады ў яе з'явілася афіцыйная эмблема — выява праўдзівага чмяля. Перанаж Жука — праця гэтай тэмы ў жартаўлівым варыянце.

Цяпер у Гальшанскай дзіцячай школе мастацтваў і класе аграгарадка Баруны на трох аддзельных — харавым, інструментальных і выяўленчых — вучыцца 126 дзіцяч. Дарчыні, засяродзі тут можна скрытку, чымбаль, фартэпіна і баян. Кожны год хто-небудзь з выпускнікоў абавязкова працявае вучобу па спецыяльнасці. Есць і тая, хто яшчэ школьнымі годамі стаў спецыялістам. Спецыяльнага Фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па патрыцы таленавітай моладзі. У 2014 годзе была адзначана Елізавета Лаўрыновіч, якая

Дырэктара дзіцячай школы мастацтваў Наталія ТРОТ і галоўнага спецыяліста аддзела ідэалагічнай працы, культуры і на справах моладзі Наталія СКУРНОВІЧ фотазнараг «убачыць» кала будынка гэтай школы.

А ў НЕБЕ ЛУНАЛІ БУСЛЫ..

У мястэчку Гальшань, што на Ашмяншчыне,

учраіста адкрылі новую амбулаторыю

Тут будучы абслугоўваюць жыхары каля 55 населеных пунктаў, дзе жыве больш як 3 тсячы чалавек. Сімвалічна, што падчас цырымоннага адкрыцця ў неба над аграгарадком лунала мінства буслоў.

Намеснік старшын Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта Віктар ЛІСКОВІЧ падчас адкрыцця новай амбулаторыі падкрэсліў: «Старшыня Гальшанскага раёна і цікавае для многіх турыстаў. І сёння амбулаторыя дадасць новых рэсурсаў для вопыта аграгарадка. На будаўніцтва амбулаторыі дзяржавы было вылучана больш як 1,5 мільёна рублёў, і гэтай устаною дадасць магчымасць жыхарам і гаспадарам мінства свечасовава атрымаваць медыцынскую дапамогу.

Тут працуе самагаталягавы кабінет, абсталяваны і спецыяльнай тэхнікай (такіх няма нават у абласных цэнтрах), жаноча кансультацыя, вядзе прыём урач-тэрапэўты, таксама ў асобным кырле размешчана аптэка. Адметна, што ўсё абсталяванне амбулаторыі — ад крэслаў і да сістэмы віданазіравання — абсалютна новае. А яе будаўніцтва заняў ро ўсого год — усё работы вялі кампанія «Будайнік» пры фінансавай падтрымцы Гродзенскага аб'яўніцтва. Таксама амбулаторыя атрымала ў падарунак ад аб'яўніцтва новага аўтамабіля, які дапаможа ў працы медыкаў.

Старшыня Ашмянскага райвыканкама Міраслаў САРАСЕКА адзначыў: «Сёння чалавек і памяты дзень, бо мы адкрываем чыкавы новы аб'ект. Я нават не згадваю, які з будынкаў мы здавалі вопыт, а не рэканструкцыя. Таксама гэта падзея свядчыць пра клопат дзяржавы аб будучыні аграгарадкаў; у цяпкам упэўнены, што новай амбулаторыя значна палепшыць якасць абслугоўвання і камфортанасць працяжвання ўсіх жыхароў і гасцей Гальшань».

■ У здаровым целе...

Стадыён для рэкордаў

Чаму ў Ашмяннах так папулярная лёгкая атлетка?

У межах праграмы трансграннага супрацоўніцтва «Польшча — Беларусь — Украіна» ў 2015 годзе ў горадзе б'ю будаваны лёгкаатлетычны стадыён. Праграма накіравана на рашэнне востраактуальнай праблемы: прафілактыку залішняй вагі. І гэта справядліва працуе — з рэанцы на стадыёне можна убачыць бегуноў, якія падтрымліваюць форму перад працай, днём трэніроўка моладзь, а вечарам тут можна зважыць актуальных пажылых людзей, заахвоченых скандынаўскай кадой.

Як растлумачыў нам намеснік начальніка аддзела адукацыі, спорту і турызму Ашмянскага райвыканкама Віктар БАГДАНОВІЧ, правільная назва спартыўнага

аб'екта — лёгкаатлетычнае ядро. Тут абсталяваны сучасныя бегавыя дарожкі, сектары для скажочу і даўжыню з разбору і штурхання дыда, футбольнае поле з натуральным пакрыццём, а таксама трыбуны на 500 гаспадарчых месцаў.

Горад актыўна выкарыстоўвае стадыён на працягу ўсёго годавага сезона. Школа і калежа, якія знаходзіцца непаладкі, тут праводзяць урокі фізічнай культуры. На стадыёне трэніроўка і вучні лёгкаатлетычнага аддзельнага спартыўнага школы. Дарчыні, пасля ўз'яўлення новага высокакласнага спартыўнага аб'екта і паліпашчана якасці трэніровак яны пачалі паказваць вельмі добрыя вынікі. З бегам на 400 метраў супрацоўніца за 52 секунды — гэта блізка да першага дарослага разраду. А раней за хвіліну лепш дабегалі, — расказвае Віктар Багдановіч.

Дарчыні, на стадыёне праходзіць раўнасныя матчы па футболе, у плянах — прыняць абласныя спаборніцтвы. Пакуль жа тут нірадка сыходзіцца ў спартыўнай барацьбе ў розных лёгкаатлетычных кірунках (вельмі папулярны — мнагабор'е) работнікі мінства прадпрыемстваў і арганізаванай падрыхтоўцы ўнутраных спаборніцтваў.

Праект коштам 1,5 мільёна долараў быў рэалізаваны сумесна з польскім павятам Сувакі. Таму зараз паміж двума рэгіёнамі вельмі цяпляя адносіны. Малядзя спартсмены пастаянна ездзяць адзін да аднаго ў гоцы, сустракаюцца на спартыўных мерапрыемствах

аб'екта — лёгкаатлетычнае ядро. Тут абсталяваны сучасныя бегавыя дарожкі, сектары для скажочу і даўжыню з разбору і штурхання дыда, футбольнае поле з натуральным пакрыццём, а таксама трыбуны на 500 гаспадарчых месцаў.

Горад актыўна выкарыстоўвае стадыён на працягу ўсёго годавага сезона. Школа і калежа, якія знаходзіцца непаладкі, тут праводзяць урокі фізічнай культуры. На стадыёне трэніроўка і вучні лёгкаатлетычнага аддзельнага спартыўнага школы. Дарчыні, пасля ўз'яўлення новага высокакласнага спартыўнага аб'екта і паліпашчана якасці трэніровак яны пачалі паказваць вельмі добрыя вынікі.

З бегам на 400 метраў супрацоўніца за 52 секунды — гэта блізка да першага дарослага разраду. А раней за хвіліну лепш дабегалі, — расказвае Віктар Багдановіч.

Дарчыні, на стадыёне праходзіць раўнасныя матчы па футболе, у плянах — прыняць абласныя спаборніцтвы. Пакуль жа тут нірадка сыходзіцца ў спартыўнай барацьбе ў розных лёгкаатлетычных кірунках (вельмі папулярны — мнагабор'е) работнікі мінства прадпрыемстваў і арганізаванай падрыхтоўцы ўнутраных спаборніцтваў.

Праект коштам 1,5 мільёна долараў быў рэалізаваны сумесна з польскім павятам Сувакі. Таму зараз паміж двума рэгіёнамі вельмі цяпляя адносіны. Малядзя спартсмены пастаянна ездзяць адзін да аднаго ў гоцы, сустракаюцца на спартыўных мерапрыемствах

Аліпус і Білітаскі раёны Латвіі, літоўскі Алітус і Алітускі і беларускі Гродне і Ашмянна. Дарчыні, для Ашмянскага раёна будаваны цэлы пачыць турыстычных маршрутаў працяжласцю да 37 кіламетраў. Спрод іх маршруты з загадкавымі назвамі «Шляхецкі», «Нявясёлы камень», «Піпка», «Магнаці» і «Урочышча Сухая даліна». Падчас падарожжаў можна ўзбачыць, напрыклад, цуд прыроды — вельзаны глады валу, адкуль сёбе караванная асабой і старажытны замак або пабываць у конна-спартыўным цэнтры. Увогуле, нават самы спартыўнае турысты эмка адкрыць для сабе нешта новае.

Праект закліканы ўнесці ўклад у захаванне наваколнага асяроддзя, развіццё турыстычнага патэнцыялу рэгіёнаў і ўмацаванне лабрацыйскі адносіны паміж двума краінамі

Веладарожка — напрадук праграмы трансграннага супрацоўніцтва «Латвія — Беларусь» і межах Еўрапейскага інструмента добраасудзенай партнёрства. Гэтая частка праграмы накіравана на развіццё велапеднага турызму і турыстычна-інфармацыйныя сістэмы ў прыгранічным рэгіёне Літвы і Беларусі.

■ Зялёны шлях

Я буду доўга гнаць велаіспед...

Як на Ашмяншчыне развіваюць міжнародны велатурызм

У таго, хто першы раз чую слова велатурызм, яго нярэдка выклікае шырэра здзіўленне. А тут — яшчэ і міжнародны! На самай справе гэта выдатны спосаб суіцыцыі прымяненне з карысцю: атрымаць новае ўражанні і ўмацаваць здароўе. А выгаднае размяшчэнне Ашмянскага раёна толькі спрыяе развіццю гэтай перспектыўнага напрамку.

Веладарожка — напрадук праграмы трансграннага супрацоўніцтва «Латвія — Беларусь» і межах Еўрапейскага інструмента добраасудзенай партнёрства. Гэтая частка праграмы накіравана на развіццё велапеднага турызму і турыстычна-інфармацыйныя сістэмы ў прыгранічным рэгіёне Літвы і Беларусі.

Галоўным партнёрам Ашмянскага раёна стаў літоўскі муніцыпалітэт Білітасна, а 90% кошту аб'екта, які будаваны ў 705 тысяч еўра, прафінансавала Еўрапейская камісія.

Веладарожка працяжласцю 1,8 км размешчана ў мяляйнай ляснапаркавай зоне ўрочышча «Сухая». Дзякуючы яе з'яўленню ў горадзе пачынае актыўна развівацца веларух, што мы з радасцю падтрымліваем. Напрыклад, мы правялі велапарод у гонар пачатку сезона. Дня Перамогі і заканчэння навучнага года, — павадала інструктар-метадзіст па турызме аддзела адукацыі, спорту і турызму Ашмянскага райвыканкама Аля СЭВАНОУСКАЯ.

У цяпкам працягваюць будаваць вельмі маштабна. Спецыялісты трох краін у распрацавалі зручны і пазнавальныя веламаршруты па горадзе

«СТАЛЁВЫ ГОРАД» І ПЕЛЕТЫ З АЖАДОЎ ІЛЬНУ

Ашмянскія камунальнікі абагравяюцца кастрыцай і вырашаюць пытанні праз вайбер

Кампактнасць прадпрыемства, аптымізацыя затрат, мадэрнізацыя абсталявання, укараненне ўласных навацкіх і міжнароднае супрацоўніцтва. Такі падыход да працы дазваляе Ашмянскаму раённаму ўнітарнаму прадпрыемству жылля-камунальнага гаспадарства павяшчаць якасць паслуг, зніжаць сабыткі і заробіткі. Электронны дакументаабарот, спецыялістат праз смартфон, вытворчасць пелет з ільнякострыцы і ўласны спартыўны клуб робяць іх штодзённым працу больш аператыўнай і насычанай.

Фотапраблемы і дадалена праца

Штогод у ашмянскім ЖКГ працуюць на энэргаберажэнне. Мянюць помпавае абсталяванне, каб палепшыць надзейнасць сістэмы водазабеспячэння і водаадважэння, мадэрнізуюць кацельні для змяншэння сабытку тэплага энергіі, усталяваюць энэргаэфэктывнае абсталяванне. Створаны праект па павелічэнні долі менавіта ў гэтай палове ў вырабляючы тэплага энергіі.

Сяргей БЕЛЯНКОУ, дырэктар Ашмянскага РУП ЖКГ.

— Апошнія два гады мы працуем на аптымізацыю нашых затрат. Пачалі з удасканалення складу спецыялістаў — за два гады іх налічылася на 150 чалавек, прычым адным з першых скараціў аднаго са сваіх наменкаў. Цяпер у гаспадары 360 супрацоўнікаў, а ў 2013-м было 800. Пры гэтым аб'ём працы павялічыўся павялічыўся. Нам перадаюць сельскія свідраванні, з'яўляюцца новыя вуліцы, будуцца дамы... — паведамаў Сяргей БЕЛЯНКОУ, дырэктар Ашмянскага РУП ЖКГ. — Мы не сталі распыляцца і адкрываць дадатковыя вытворчасці, а зрабілі кампактны, зменшыл сабыткі і больш заробілі. Аптымізацыя

Ашмянскія бытацям бы прагнаваюцца акраў у кірунку цэнтры горада. Таму ўручную вельмі цяжка ліквідаваць тады наступствы — праца бурдэ проста незалежжыцца ад з'яўлення Вячаслаў ЯНКОўСкі, намеснік дырэктара Ашмянскага РУП ЖКГ. — А гэтая машынка хопі і каштуе 150 тысяч долараў, замяніла сабой бадай што 25 дварожнікаў. Тым больш што праз свае памеры яна ачышчае сям'я ў шэрагу аднаго ўзросту — стык бардэраў з праезднай часткай, які можна прыбраць звычайна толькі ўручную.

Ашмянскія камунальнікі аднымі з першых укаранілі праграму АПМ «Дыспетчар» (аўтаматызаваанае працоўнае месца дыспетчара). Сутнасць не ў тым, што пры званку жыцка ўключаюцца запіс і артакуматычна адкрываюцца сафта, куды

дыспетчар улічвае імя, адрас і сутнасць праблемы. Пасля ў праграме выбіраецца спецыяліст для вырашэння пытання. АПМ «Дыспетчар» фарміруе і даслае яму СМС імайстар выязджае на месца. Дзякуючы такой працы з населенцтвам колькасць званку скарацілася, сцверджаюць спецыялісты.

Ужо тры гады, як тут перайшлі на электронны дакументаабарот, а кіруючы склад набылі планшэты, каб быць заўжды на сувязі. — Цяпер усё на пачаткі адрадавалі могуць прашаць адалена, бо дакументы з рэзолюцыямі, нумарамі, праграмаванымі, тэрмінамі выканання адскаваныя і доступны праз вайбер, — кажа Сяргей ЯНКОўСкі. — Не паспелі нашта на працу, дома адкрыў дакументы і скончыў.

Вячаслаў ЯНКОўСкі, намеснік дырэктара Ашмянскага РУП ЖКГ, кажа, вайбер пелет быць якасць сыравіна для пелет з ільнякострыцы.

Тры ў адным

Ашмянскія камунальнікі былі піянерамі ў укараненні ў працу вайбераў. Высокі каэфіцыент карыснага дзеяння (ККД) тут дамагаецца шляхам гарэньня торфу па прышчыце «ільняк слой». Глыбоку катле з дапамогай паветра ўдзяляюцца ўраў і падытрываюцца ў такім стане, паралельна нагрываюцца да чыраван. Туды ж падаецца торф, які такім чынам спальняецца ўшчыт. Сабякошт іл-гакалоры на фрэзерным торфе так у два разы ніжэйшы, чым на прыроўнавым.

Пры гэтым якасць сыравіны, без ільняк і вліяў ільнякострыцы, не кажа, бо не на ўсіх прадпрыемствах усталяваны новыя лініі для мыцця ліній перад апрацоўкай. Добрых пастаўшчыкоў знайшлі ажно ў Ляхавічах Браслаўскага раёна за 200 км ад нас.

Каб атрымаць пелеты з ільнякострыцы, камунальнікі ільню пераарбілі абсталяванне для пускоў пелет з саломы. Для пускоў наладжаныя работ прыёмнікі лётужкі спецыялісты, якіх вельмі ўзрадзіла мясцовае мадэрнізацыя. Спраўдлым ноў-хаў, ужо яны вырашылі скарыстацца і, каб быць дадатковай стала магчымым падаць сыравіну в даўнамогай паветра (прылада

Кампактна і шматфункцыянальна НАКО.

затрат і ўзатрачэнне жорсткасці кантролю за выкананнем работ дазваляе нам, напрыклад, лёсьчы сур'віна абнавіць рухомы склад тэхнікі.

Тры гады таму ў гаспадары з'явілася маленькая німецкая машына-прыбраўніцкая НАКО. Гэты шматфункцыянальны аграгат з'яўляецца падмацкай вуліцы і тратараў, а дзякуючы навісаванню абсталяванню ён умее капаць тры, мае платы і чысціць снег.

— Спецыфіка нашага рэльефу ў вельмі, што пасля кожнага даматку на вуліцах застаецца шмат яскы,

Спецыялістам участкаў, куды найчасцей паступаюць заўвагі ад жыхароў, — ЖЭС, будуюць, санітарцыя, купілі мабільныя і атлаваючы ім абаненцкую плату.

— Цяпер нашы работнікі могуць адрадавацца значна аператыўней. Пераспец па вайбэры здымак, дзе што здарылася, і на апысваць доўга, што за праблема... дадаў Вячаслаў ЯнкоўСкі.

На прадпрыемстве створаны функцыянальны клас для заняткаў па ахове працы. Ён настолькі добра абсталяваны, што вучоныя аблагодзілі на яго базе арганізацыю вучобу і курсы для спецыялістаў.

ПА ВЕЛАДАРОЖЦЫ — ДА МІЖНАРОДНАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Дэвізнасць праз міжнароднае дагаворы і праекты імяны паскарілі і спрыялі працы, утвараючыся ад Ашмянскага, дзе заключаны дагаворы аб супрацоўніцтве з гмінай Сувакці (Польшча) і адміністрацыяй Вільнянскага раёна (Літва).

З узагодна лётужкі партнёраў за горадамі ва ўрочышчах з'явіліся, напрыклад, веладажка з асветленнем прагіскало кала тры кіламетраў. Цяпер там катаюцца, займаюцца скандинаўскай хадоў і проста гуляюць. А ў супрацоўніцтве з польскім боксам у Ашмянскі збудаваны даволі вялікі стадыён з сучаснай інфраструктурай і гледацкай арэна.

Сяцета камунальнікі вырашылі таксама паўдзяліцца з міжнародным супрацоўніцтвам. Яны падалі сумесна з Вільнянскім раёнам заяўку ў сакратарыяце праграмы трансгранічнага супрацоўніцтва «Латвія — Літва — Беларусь» на 2015—2020

гг. на дабраўпарадкаванне пляжа вакол гарадской сакалі — адзінага месца ў горадзе, дзе можна плаваць. У найбліжэйшы тыдні чакаюць адказ і рыхтуюць яшчэ адзін сумесны з літоўцамі праект па будоўні ў гарадскім парку амфітэатра.

Будуныцтва ачышчальных збудаванняў ў гарадской каніаляцыі — сур'віна праект, які наўрабавае кажа Ашмянскі. Ачышчальныя сістэмы ў горадзе збудаваны ў 1977 годзе. Гэта будзе вельмі сур'віна будаўніцтва, якое запарубо каля 110 млн, якія плануюць атрымаць ад Сувакціна банка рэканструкцыі і развіцця ў межах рэалізацыі праграмы «Водазабеспячэнне і водаадважэнне ў Рэспубліцы Беларусь». У 2019-м камунальнікі разлічваюць пачаць будоўню-мантаннае працы. Пры гэтым створана абсталяванне будзе працягваць працаваць, а побач пачнуць пракадаваць новае.

Дзімітрый НАРЧКА, аператыв паліўна-сартыравальнай устаноўкі за працы з ільнякострыцай, створанай ашмянскімі спецыялістамі.

Бульба і «снег» на крухмал выстройваецца чарга

Раней адным са спосабаў вызначыць па-спраўданаю добрую гаспадарню было яе ўменне пераць уранчытай падзеі накрухмаліць вопратку, няхай гэтак будзе спадчына, абшукі, кайнер аб кашуля цапкам. Крухмал выкарыстоўвалі і ў якасці прыскаў для дзясей, з яго ж дапамогай рабілі і шпалерыны клеі: «рацэпты» было мноства, кожны спрабаваў знайсці свой сакарт ідэальнай кансістэнцыі.

Сучасныя гаспадары крухмал ужо выкарыстоўваюць у гатаванні, дадаючы яго ў хлеб, бульбу, алідзі, пераважы і, вядома ж, кіслаў. А ў ашмянскім прамісловам сектары прымянення крухмалу па-ранейшаму вельмі шырокая, там і цікавасць да гэтага прадукту трымацца на высокім узроўні. Аб тым, як вясці да паспеху 120-гадовае вытворчасць, нам расказаў дырэктар ААТ «Гальшанскі крухмалны завод» Сяргей ЧУДЗІЛОўСкі.

Сяргей ЧУДЗІЛОўСкі, дырэктар ААТ «Гальшанскі крухмалны завод».

НЕВЫЧАРПАЛЬНЫЯ КРЫНІЦЫ РАЦЫНАЛІЗАЦЫІ

Па прадпрыемстве дырэктар праводзіць нас як сапраўдны экскурсавод. Відаль, што аб рабоце завода ён на самай справе ведае ўсё «а і да». Пакуль накрухмаліцца да цыха, паспявае расказаць, што зараз будоўлю склад на 500 тон, збіраюцца знесці старую вагавую і зрабіць зручны заезд і пляцоўку для машын. Не забываюць і аб астытцы: фабрыка-прадпрыемства бераг невялікага вадасховішча.

— За п'яць гадоў мы пераарбілі маляво завода, і гэта далёка не пачае. Большую частку задан вырашам сваімі сіламі, толькі для складаных работ запрашаем спецыялістаў. Усё гэта дэля рацыянальнасці, дзякуючы якой і можна павялічыць прыбытак.

У нас вельмі энэргаэтанная атрамцаць, таму я доўга думаю, як можна зрабіць працэс. У выніку — толькі маторавы прыбраў шук 15. У шэрагу дамагавалі вельнярыны фізцы бочкі і зрабілі працэс дах. Цяпер замест чатырх магутных пра-жэктараў натуральнае асветленне, — расказаваў Сяргей Дзімітрыйвіч.

Па падліках дырэктара, каб цапкам мадэрнізацыя вытворчасці, трэба лічыць каля двух гадоў. Ужо прыбылі практычна ўсё непадробнае абсталяванне, напрыклад, кукурузную лінію, вельнярыну

буркавою мыйку збіраюцца замяніць невялікай бульбяной, што дазволіць яшчэ скараціць энэргазатраты.

Калі бульбу прысвоўваць на завод, не сядзіць у спецыяльнай назапашвальнай яме, адкуль яна пад дзеяннем вады рухаецца на мыйку. Тут жа стаць работнік, які кантралюе паток: ён не дазваляе бульбе заставацца ў аднаўнаў да падавання пастка для каміну. Пасля мыйкі бульба пад цапкам падмаецца на шэсць метраў і трапляе на тары. Увесь

Сухі бульбяны крухмал — прадукцыя, вядома сваёй якасцю і экалагічнай чысцінёю.

гэты цах абгудоўваюць 3—4 чалавекі — толькі мужчыны, таму што праца патрабуе значнай фізічнай сілы.

Далей накрухмаліцца да «ваннаў» з крухмалным малочкам. Спачатку малочка адстойваецца: крухмал з цапжак адсыпаецца ўніз, а смецце збіраецца наверх. Брудную вадку зліваюць, а крухмалны масу зверху прамываюць артызанскай вадкай. І так — некалькі разоў, у гэты этап займае 6—8 гадзін.

Раней з сабытковага складнага прамісловаму крухмал прысвоўваліся тры ачышчальныя і ачышчальныя лініі, а завіталі цольна фізцына, а потым прапускілі праз гідраістэмаў лічыз раз, ці цыгула за сабой дадатковыя выдаткі.

Найважнейшая стадыя ўсёга працэсу — сушка. Малочка падаецца на вакуумізацыю і ачышчаецца ў машыне. Гэта канструкцыя змяшчае на вышнім ямы мятраў, а Сяргей Дзімітрыйвіч у прыдумав, як яе можна зрабіць боджытэйшай і зручнейшай, проста апусціўшы ў яе калі новы дырэктар толькі прышоў на прадпрыемства — 1500 тон у год, а летась, дзякуючы энтузіям работнікаў, атрымаўся вырабіць 2174 тон крухмалу.

На наступным этапе ў справу ўступае гарнае ачышчальнае. У канцы крухмал праходзіць праз ачышчальныя лініі, а канструкцыя змяшчае на вышнім ямы мятраў, а Сяргей Дзімітрыйвіч у прыдумав, як яе можна зрабіць боджытэйшай і зручнейшай, проста апусціўшы ў яе калі новы дырэктар толькі прышоў на прадпрыемства — 1500 тон у год, а летась, дзякуючы энтузіям работнікаў, атрымаўся вырабіць 2174 тон крухмалу.

З абноўленам вытворчым абсталяваннем нас пазнаміла начальнік лабараторыі Таццяна МАКЕЙ.

толькі ёсць сыравіна, каб зрабіць пелеты. З'явіліся і Польшчы, у Калінінградскай вобласці — апраўданае жартунае званне «бульбяной краіны», — усміхаецца Сяргей Дзімітрыйвіч.

Яшчэ дзесяць гадоў таму тону крухмалу можна было прадаць за 1700 долараў, потым чына падала і да 500, цяпер жа трымаецца ў пераходзе 580—600 долараў.

На экспарт ідзе больш за 60% усяго прадукту. Значная частка — на Расію, але за год уласна прывесці дыверсіфікацыю рынку на 3%. У мінулым годзе пастаўлілі прадукцыю ў Літву, В'ялікабрытанію, В'етнам, Украіну. Для правяркі якасці на прадпрыемстве створана спецыяльная лабараторыя. Сярод іншага кіруюць — тэжыстаныстаў Казакстан. У цяпер, рынк з'яўляюць вельмі шырокія.

У Беларусі Гальшанскі крухмалны завод напачатку стварэння з многімі прадпрыемствамі, напрыклад, 60—80 тон крухмалу штомесця ідзе на вытворчасць вядомых чыпсаў.

— Быў перыяд, калі я чакалі кліента цэлы год. З'явіліся ў Польшчы, у Калінінград, завёз усе тры, і толькі год на працоўны «стрэйлі» ў в'ялікіх аб'ёмах. А яднаўна мне навілі прыбыток адмысловы буйной фірме, таму што пакуль у нас і так вельмі шмат вытворчасці. Вядома пра тое, як складана можа быць, я заўбодзіў у сваіх закупкіных пятаў, ці не цяжэй іх прадчыніць іншым прадпрыемстваў, што ў рабне. Трэба дапамагчы адно аднаму, — расказаваў дырэктар.

На пытанне аб тым, як ямя ў гатова прыходзяць усё гэтыя іды ў аптымізацыю і з'яўляюцца, Сяргей Дзімітрыйвіч усміхаецца: — Праца ў мяне такая. Аналогію можна прывесці са студэнцкай гадзінамі. Калі на першым курсе мы ўсё спына запісалі цапкам, то на п'ятым ужо маглі ставіць толькі літары, але энсц разумелі. Так і тут. Гапоўнае — дасканалае абсталяванне ў рабоце прадпрыемства і не быць аб'яжываюць да яго лёсу. І ўсё ў вельнярыцай.

НА УСЕ РУКІ МАЙСТРЫ

Гісторыя прадпрыемства пачалася ў далёкім 1896 годзе, калі браты Сальмановычы, якія валодалі маёмнасцю ў Рамейшчына, дзе і цяпер знаходзіцца завод, вырашылі заняцца вытворчасцю бульбянога крухмалу. Прадпрыемства прайшло і праз рэвалюцыю, і Вялікую Айчынную вайну (падчас якой нават не спыніла работу), і масавае захопленне кукурузай, і даражніны пераўтварэнні, і эканамічны крызіс. Цяпер рашэнне перыяд можна назваць адным з найбольш у гісторыі завода. Усё гэта дзякуючы дырэктару прадпрыемства Сяргею Чудзілоўскаму, які прыйшоў на гэтую пасаду пяць гадоў таму, калі вытворчасць была ў катастрафічным стане.

Сядзі дастаўляюць сыравіну. Тут бульба трапляе пад ачышчальныя струмень вады.

Сяргей Дзімітрыйвіч да гэтага часу пераважна ранаўшій падышоў па-гаспадарску. Ён прызнаецца, што ведае, як яна зводзіцца праца, калі я на заводзе працаваў.

— Калі я магу справацца сам, навошта мне інжынер або энэргетык? Так, я зарганжыў з ранаўшій да веча, але па ішчыню і не мена быць. Усё мае спецыяліста, валодаюць некалькімі прафесіямі. Гэта дазваляе скараціць штат і даць людзям большы заробак, які яны заслужваюць. Вельмі часта гэтаму ў нас няма чыпкіх кадраў, я і сам трымаюся за сваёго работніка. Нават падаваць бульбу трэба ўмець правільна, каб быць, каб ачышчальнае абсталяванне, а пры прыгатаванні крухмалнага малочка і насугоў неабходна ўмець «алмаз».

Усёго на прадпрыемстве працуюць каля 30 чалавек, і гэта ў сезон. Туды дадаюць каля 100 работнікаў для некаваліфікаваных працы, напрыклад, каб зашываць мыйкі. Дарэчы, сезонам лічыцца перыяд з вярэнна па

Злітныя сарты кадраў, якія потым перадае на высадку гаспадаркам сваёй сыравінай зоры.

качэні снежня. Але ў гэтым годзе Сяргей Дзімітрыйвіч ранаўшій рабы рабы раней, ужо 20 жніўня, каб паспець «пераахціць» большы бульбы.

У цяпер, якія больш павялічыла вытворчасць магутнасці прадпрыемства пераахціць менавіта недаход сыравіны. Гродзенская вобласць забяспечыла прадпрыемства сыравінай толькі на 37%, а пераважыць бульбу больш чым на 150 кіламетраў ужо становіцца зэрн-табэляўнам. Таму ў гэтым годзе Гальшанскі крухмалны завод заключыў дагавор з інстытутамі раслінаводства ў Шчыцэні і Самхавалынах. Прадпрыемства закупіла ў іх злітны і супер-

паміняльнік. Таму вельмі важна выкарыстоўваць бульбу з большы высокай колькасцю крухмалу, така можа быць і 18%, і 22%, і нават 28%.

Чым даўжэйшы вегетацыйны перыяд, тым большы крухмалу бульба паспявае назапашыць, таму лешы за ўсё падходзяць пачынаць сацы. Але, як кажа Сяргей Дзімітрыйвіч, залежыць не толькі ад сарту, але і ад догляду.

Сяргей Дзімітрыйвіч стараецца развешч мір пра тое, што займаюцца бульбай невагадны.

— Калі атрымаўся нават 250-300 цэнтэраў з гектара, гаспадарка ўжо не будзе страціць. А прыкладна намапаўняць і да 480—500 г/га.

Мы, напрыклад, працуем з фермерамі з Валожынскага раёна, якія пастаўляюць нам ад тысячы да двух тысяч тон бульбы. Ужо добра працуе, заўбодзіў ідуць у плосе.

Вядучы спецыяліст Ядвэга ЗЕБРОўСКАЯ, глаўны бухгалтар Раіса ПАЛІПАўСКАЯ, вядучы эканаміст Наталія ДЗЕБЕСЬ.

МЕНШ БУЛЬБЫ — БОЛЬШ КРУХМАЛУ

Сяргей ЧудзілоўСкі расказаваў, што яшчэ год таму ў прадпрыемстве былі апошнія дні. Зараз жа пошты на крухмал перавышае прапанову. Гэта пры тым, што вытворчасць магутнасці прадпрыемства — 1500 тон у год, а летась, дзякуючы энтузіям работнікаў, атрымаўся вырабіць 2174 тон крухмалу.

У планах, каб будзе сыравіна, давесці гэтую лічбу да 2,5 тысячы тон. А ёсць калі новы дырэктар толькі прышоў на прадпрыемства, тут лёдз-лёдз выработалі 1150 тон.

— Мы не хочам раўніцана да аб'ём бульбы, якая ідзе на перапрацоўку. На адварот, з той жа колькасцю здымаюць больш крухмалу. Гэта меншы кошт і закупкі, і эканэмія. Чым ніжэйшы сабыткі прадукту, тым больш конкурэнта-

Адкрываем Беларусь

Экспертыза

ТУРЫСТАЎ СУСТРЭНУЦЬ ЗВАНЫ...

Свята-Пакроўскі сабор у Гродне запрасіць на экскурсію і прадставіць макеты страчаных храмаў

У хуткім часе трапіць на званіцы сабора зможам кожны, хто пажадае. Тут будзе усталявана музейная экспазіцыя, а званарка Юлія Мілінчанка пазнаёміць з традыцыйнай пераказою. Восем ужо больш за дзесяць гадоў яна кіруе «голосам» галоўнага праваслаўнага храма Гродна, а таксама вядзе тут курсы званароў. Дарчы, у саборы знаходзіцца 12 званоў агульнай вагой каля 3 тон, а самым вялікім званам былі за паўтары тony. Яны адліты ў канцы XIX — пачатку XX стагоддзя. Да гэтага часу мала хто мог дэкаранца да іх, не кажучы пра тое, каб пазваніць. Але і такое будзе магчыма.

аднойчы ён пераходзіў ад адной канфесіі да іншай. Некалы разоў гароў, але кожны раз яго абдуоўваў. Пасторыя велічэй святны завяршылася ўжо ў наш час — ён быў зруйнаваны ў 1961 годзе.

Не менш драматычны лёс у Аляксандра-Неўскай царквы, якая была ўведзена ў цэнтры горада ў 1870 годзе ў гонар выратавання імператара Аляксандра II, які ён тады наведваў. Але ў 1938 годзе гарадская Рада прыняла рашэнне разабраць праваслаўны храм. Зварот вернікаў да польскіх улад не даў вынікаў, і храм разбурылі.

На пляцоўцы з'явіліся макеты царквы, якія зніклі ў выніку вайны. Некалы будучы дэпутат, недалёка ад Калонійскай царквы XII стагоддзя, якая захавалася па сённяшні дзень, знаходзіліся Верыяна і Ніжняя царквы, прыкладна таго ж перыяду. Рушты і зношаны ў XIX стагоддзі гродзенскім навукоўцам. Алічба храмаў удалася аднавіць.

Протэрай Георгій Рой паведміў таксама аб старажытнай царкве Святога Крыжа, якая не дайшла да нашых часоў. Тое ж самае напатакала і Нікольскі храм, месца размяшчэння якога пачуццёва не ўстаноўлена.

Усе страчаныя храмы будучы выкаваны ў змяшчэнні катэх, але з максімальнай дэталізацыяй. Да гэтай работы далучацца гісторыкі і неспарнады выкаваныя макеты. Нешта прыдзецца ўзнаўляць па старажытных малюнках альбо гравахах. Гатовыя макеты ўстанавяць на спецыяльныя пастаменты. Яны будучы ў рост чалавека, а можа нават і большыя.

— Макеты будучы дапоўнілі, каб чалавек мог падзіць і разглядаць, як выглядалі былія храмы, — запавядае Георгій Рой.

Работа над архітэктурнай пляцоўкай распачнецца ў верасні, а завяршыць яе пляноўна ў наступным годзе.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zvazda.by

«Школа замініравана!» Так у ранейшыя часы некаторыя вучні зрываўлі кантрольныя работы

Праўда, пасля ім даводзілася шкадаваць аб сваім учынку: бацькоў прымушалі пільна ведазнаўчы штраф, а непаняўленатая жартуўніка маглі і на прафілактычны ўлік паставіць. Навачны фронт работ па падобных справах тут прыпадае на экспертаў-фонаскапістаў, якім і траба выслыць і зачыць.

Якім чынам? Аб гэтым «Звяздзе» расказаў галоўны эксперт аддзела тэхнічных экспертызаў упраўлення спецыяльных і тэхнічных экспертызаў Упраўлення Дзяржаўнага камітэта судовых экспертызаў па горадзе Мінску, маёр юстыцыі Аляксандр ДАВІДОВІЧ.

— Даводзілася чуць, што гэта від экспертызаў праводзіцца з удзелам некалькіх спецыялістаў. Ці насапраць гэта так?

— Фонаскапічная экспертыза складаецца з двух відаў даследавання — лінгвістычнай і інжынернай экспертызаў. Інжынер даследуе тэхнічны характарыстыкі гукі, высвятляе наўважэц ці адсутнасць прыкмет мантанту і наўважэц змен у запісе. Значыцца ў нас цпер жыртыя і добра падкаваныя ў тэхнічным плане. Але і мы да гэтага заўжыць гатовы. Лінгвістыка з'яўляецца аўдытыўнай асаблівасцю галасы і вымаўлення асобных гукі і фраз у цэлым. І на аснове гэтага мы даём заключэнне, ці належыць гаворка ўдзельніка размовы пазнай асабе.

Голас можа паведміць аб сваім уплываўні вельмі шмаг: пол, узорст, пазіцыя стан, эмоцыяны стан. Асаблівасця гэта важна для раскрыцця таг званата тэлефонаўна тэрарызму, які людзі, не вельмі здаровыя псіхічна, школьнікі, лінгвісты і неўраўнаважаны асобы па ведальніцы пра тое, што нейкі аб'ект замініраваны.

— Гадую 10—15 тым некаторыя вучні вельмі любілі зрываць такім чынам урокі ў школах. А як з гэтым справы цяпер?

У цягчы часы «тэлефонны тэрарызму» вельмі вялікая праблема для нас і праваахоўных органаў. Але цяпер экспертызаў па гэтых справах мы робім значна змен. У нас створаны базы галасоў, мы пастаянна праводзім прафілактычныя гутаркі з вучнямі. І тлумачым, што нічога добрага ад іхных званкоў для іх не будзе.

— А з якімі справамі звязана цпер большасць фонаскапічных экспертызаў?

— Як правіла, гэта даследаванне значнасць галасы, звязаных з карупцыяй і незаконным абарачэннем наркотыкаў. Што да прафілактызаў запісаў, то тут нейкай сярэдняй лічбы не існуе. Напрыклад, паведмленні «тэлефонны тэрарызму», які правіла, непрацягла па часе. А вось калі даследуецца справа аб дачы буйнога хабары, то тут ужо і даўжыня можа вымярацца і дзясоткамі гадзін. І вось усё гэта нам траба адслухаць разам з лінгвістамі і даканаліна перанесці на паперу ў максімальна кароткі тэрмін.

— А ці робіцца экспертызаў для фізічных асоб?

— Так, але на платнай аснове. Вось за мінулы год у нас назабралася ўжо 10 такіх матэрыялаў. Які правіла, гэта сімейна-бытавыя справы. Напрыклад, муж і жонка не могуць падзіць даччы падчас разводу ці спрэчкіна ка- нонт маёмасці.

— Колькі без пераніку можа працаваць эксперт з запісам?

— Пра прагмаценне гэты тэрмін не можа перавышчаць 4 гадзін. Пасля гэтага часу наступіць эфект «замыленасці» вухі. Але гэта не значыць, што астатнюю палову працуюна дня мы сядзім і адчаваем. Бо экспертызаў — гэта не толькі праслухоўванне запісаў, але і складанне шырокага заключэння, каб пасля падчас судовага пасяджэння ў савамі былі магчымыя прычальнаста да нашай работы.

— Як праводзіцца ідэнтыфікацыя чалавека, чый галас гуцьчы на запісе?

— Ад ініцыятары, хто прызначае экспертызаў, паступаюць узорныя галасы асобы, якая паўваўнавацца. Гэта даўна чына заблапанаваны тэкст. Затым мы робім «нарэзку» асобных фраз. Затым выдзяляюцца ўсе шумны і застаецца

— Мамыць, вы становіліся свядком таго, што падазраваны імянуўся падарыць свой голас...

— Надаўна ў нас была такая экспертызаў. Мужчына падарваваў грошы за вырашэнне аднаго пытанья, але нібыта ўважодзіў яго кампетэнцыю. Натуральна, што з яго боку гэта быў падман. Была заведана крымінальная справа, а ў матэрыялы справы лігва фанарамы. Падарваваны пры ўз'яцці ўзроў галасы і гаворкі пачаў размаўляць не сваім натуральным голасам. Але кваліфікаваныя экспертызаў, якія суцэляліся з гэтым жыртыкам не адін дзясотак разоў, не падмаўлялі. І камітэтарныя праграмы таксама паказвалі, што голас не натуральны. Факт падрабавання галасы быў тут не выключаны. З чалавекам пачаў гутарыць, што падмаўляўшы, што падмаўляў — не выхад, і ён загаварыў сваім звычайным голасам.

— А нежы мы праводзілі экспертызаў па справах так званата тэлефонаўна тэрарызму: чалавек званіў і паведмляў пра нібыта замініраваныя аб'екты, якія знаходзіцца... на тэрыторыі Расіі. Гэта былі дзяржаўныя ўстановы, цынтры і аэрапорты.

Валерыя ШКЛЕНІК. shkennik@zvazda.by

У тэму

Светла сплянецца 110 гадоў з моманту асвячэння Свята-Пакроўскага сабора ў Гродне. Адбылося гэта ў 1907 годзе, у хуткім часе пасля завяршэння яго будаўніцтва. Храм узведзены ў гонар вайны Гусітынаўскага, якая завяршыўся ў руска-японскую вайну (1904—1905). Дарчы, мемарыяльны дошкі з прэзычымі гораўі вясіць у храме з тым часам. У саборы знаходзіцца цудоўная ікона Казанскай Божай Маці, якую пада- чэ Першы сусветнай вайны справіла вывезці ўліб Расіі, але не змоглі падзіць, і яна засталася ў горадзе.

К@НТЫНЕНТЫ

ПРЫВАДЫ «КРАІНЫ КІВІ»

Чым прываблівае Новая Зеландыя?

Новая Зеландыя стала касмічнай дзяржавай: ракета-носіць звышлёгкага класа Electron амерыканскай аэраспакапінай кампаніі Rocket Lab (серад яе кліентаў такія ведамствы, як NASA і Moon Express) стартвала з усходняга ўзбярэжжы Паўночнай вострава. Адметна, што асноўныя элементы канструкцыі выкаваны з вылітластыку, а рухавікі надрукаваны з дапамогай 3D-прінтара. Ціпер у свае нап'ячэцца 11 дзяржаў, з'дольных ажыццявіць запусткі лятальных апаратаў у космас са сваёй тэрыторыі. Па словах міністра эканамічнага развіцця Новай Зеландыі Саймана Брыджаса, гэты крок для краіны стаў сапраўды «уражальным». «Касмічная галіна хутка зможна прыносіць нам штуршок сётні мільянаў дапаўна», — упузынены чыноўнік. А чым шчыра адметная далёкая астраўная дзяржава?

цягласць новазеландскай Альпы большыя, чым французскай, аўстрыйскай і швейцарскай разам узятыя. На ўзвышні рэйтынгаў Новай Зеландыі, тэрыторыя якой адчувальна перавышае тэрыторыю той жа Вялікабрытаніі, узначальвае міжнародныя рэйтынгі і аптыгані па прывабнасці месцаў для прахавання і вядзення бізнесу, а таксама ўважодзіць у дзясотку краіў з самым нізкім узроўнем цягласці. «Свет кошыцца ў тым і прыгожыя пейзажы — не адныя, чым можа ўліваць ўзровень даіцыйнага смяротнасці, колькасць мабільных тэлефонаў, вольу грамадзян у сумленнасць выбараў, узровень кантэнтцы насельніцтва і іншыя паказчыкі, зьяніцца якіх перавышае сётно. Новай Зеландыя не можа пахваліцца ніякімі паставымі стаўкамі. Але, на меншай меры, улады краіны выбудавалі сапраўдна выраўноў і простую падатковую сістэму. Яна прывабная сваймі прадказальнасцю, сумленнасцю і з'ўважэцця спрыяльным асяроддзем дзяржаўнага сектара: навілікаў: у 2009 годзе Findex Foundation, новазеландскага падатковага сіс-

чыман гэта заслуга двух міністраў фінансаў — Руджара Дугласа і Рут Рычардсан. Першы этап новазеландскага рэфармаў запусціў Роджарам Дугласам, які займаў пасаду міністра фінансаў у лейбарскай урадзе з 1984 па 1988 год. Яго эканамічныя рэфармы называюць «роджаромікай». Яго палітыка была накіравана на макраэканамічную стабільнасцю. Быў усталяваны плаваць валютны абменны курс, зняты кантроль над аперацыямі з замежнай валютай і дэаргуляваны фінансавы рынкі. Былі зняты гандлёвыя тарыфы і скасаваны імпартны ліцэнзіі. Максімальная стаўка падатковага падатку скарацілася ўдвая і склала 33%, а стандартная стаўка была зніжана з 42% у 1978 годзе да 28% у 1988 м. Былі скасаваны субсідыі сельскай гаспадарцы і прамысловасці, а многія дзяржаўныя прадпрыемствы былі прыватызаваны.

Дзе Таматаз на фліецы іграў

Адразу калыі слоў пра маву. Новай Зеландыя, дзяржава ў паўднёвай заходняй частцы Ціхага акіяна, у Палінезіі, размешчана на двух буйных астравах (Паўночным і Паўднёвым) і вялікай колькасці (прыблізна 700) прылеглых больш дробных астравоў. Насельніцтва, па даных статыстычнага ўпраўлення дзяржавы, складае больш чым 4,5 мільёна чалавек. Гэта маладая краіна. Лічыцца самай першай пасяленцы — маоры — прыплылі ў Новую Зеландыю на канон 800—1000 гадоў таму. Першым «пакеха» (з мовы маоры — бэль чалавек), хто адкрыў Новую Зеландыю і даў ёй сучасную назву, быў галандскі маралавец і даследчык Абель Тасман. Гэта адбылося ў 1569 годзе. Аднак тады ваўнічаны маоры не дазволілі яму сьціць на бераг. У 1769 м легендарна капітан Джэймс Кук высядзіўся на бераг краіны і з таго часу пачаўся шчырок аўрапейскай іміграцыя. Якая, дарчы, актыўна працягваецца і да сёньня.

Кіраўніком дзяржавы да гэтага часу фармальна з'ўважэцця каралева Вялікабрытаніі. Кіруе краінай прэм'ер-міністр. Афіцыйнымі мовамі з'ўважэцця англійская, маоры і мова жэмітаў. Сімвалаў краіны — тушка ківі. Непры- жымства чынаў тушка, якая дапа мінусіць ўсім выхадцам з Новай Зеландыі. На самай справе ў гады ранней еўрапейскай каланізацыі выбар стаў паміж некалькімі знакамі: тушка моа, сярэбраная папарачка, Паўднёвы Крыж і тушка ківі. Але самым папулярным сімвалам у жыхароў «намысці аказалася менавіта ківі.

Новай Зеландыя была першай у свеце краінай, якая зрабіла жанчын роўнымі ў правах з мужчынамі. Але, па дзіўным збегу абставін, у краіне не святкуецца Міжнародны жанчыны дзень 8 сакавіка. Гэта таксама радкіна месца з самай доўгай назвай у свеце (85 літар) — Taumatawhakatangiahangakaoauotamatea tui pukakapiri maunga horo nuku roka i whenua kitanatahu, — што ў перакладзе з мовы маоры азначае «Вяршыня пагорка, дзе Таматаз з вялікімі калянамі, заваўнік гор, паўдальны зямлі, падарожнік па сушы і моры, іграў на фліецы для сваёй каханай».

Дарчы, найвышэйшы пункт Новай Зеландыі — гара Кука (3,7 тыс. м) — знаходзіцца на Паўднёвым востраве. Там жа знаходзіцца і Паўднёвыя Альпы. Характэрна, што пра-

пахваліцца дзяржава ў Акіяніі. У апошні час краіна прыцягвае ўсё больш людзей з іншых дзяржаў для вядзення бізнесу. «Кілі ўвесь свет кошыцца да дробна, то пельшча пратэктыву, чым Новай Зеландыя, не знайсці», — заўважыў Дэвід Купер, дырэктар кліенцкага сэрвісу Bloomberg у Оклендзе. Ён адзначае ўсплэх запытаў на пераезд ад грамадзян ЗША. Інтэрнэт-прадпрыемства Кім Доткам напісаў і сваю тэатраў: «Свет кошыцца ў тым бока кірэкс. Я прадбачыў гэта. І таму мы пераехалі ў Новую Зеландыю».

Па даных рэйтынгавага агенцтва Fitch, астраўная краіна дэманструе адносна стабільнае эканамічнае асяроддзе ў апошнія гады. У штогадовым рэйтынгі Doing Business Новай Зеландыя перамяшчалася з другога на першае месца, паранішыўшы Сінгапур. Сусветны банк паведміў, што скарачэнне падаткаў і новае заканадаўства, якое палягчае іх вылітату, сталі асноўнымі прычынамі павышэння адзнак краіны. Ціпер Новай Зеландыя па праву лічыцца самай спрыяльнай дзяржавай для вядзення бізнесу.

Больш за тое, па выніках аналіза гора «краіна ківі» прызнана самай квітнеючай дзяржавай у свеце, па даных Business Insider. Пры складанні рэйтынгаў яго аўтары тэма з'ўважэцця другой па канкурэнтназдольнасці ў свеце і першай — па індывідуальных падатках.

Роджарноміка і рутаназія Новай Зеландыя — развітая краіна з рынкавай сістэмай эканомікі, аснову якой складаюць сельская гаспадарка, апрацоўчая і харчовая прамысловасць і турызм. Эканоміка мае экспартную арыентацыю. Доля дзяржаўнага сектара навілікаў: у 2009 годзе пад кантролем дзяржавы знаходзіцца толькі каля дзясоткі прадпрыемстваў і арганізацыяў. Новай Зеландыя мае міжнародную рэпутацыю краіны з эфектыўнай і высокаразвітай сельскагаспадарчай індустрыяй. Структура гэтай галіны шмаг у чым унікальнай для развітых краін. Асноўнай яе асаблівасцю з'ўважэцця адсутнасць якіх-небудзь датацыяў з боку дзяржавы фермерскім гаспадаркам.

У васьмідзясоткіх і дзевяностах гадах мінулага стагоддзя Новай Зеландыя правіла трыбачныя рэфармы, дзясотку якіх з адной з самых закрытых і зарэгуляваных эканомікаў зьяніцца эканамічнага супрацоўніцтва і развіцця (АЭП) краіна зрабіла праўду да адной з найбольш свабодных эканомікаў свету. Галоўным

спрачату мясцовыя У «краіне ківі» асабіла вяліка дзясяткі з Вялікабрытаніі, ЗША і Канады. Індыі, Індыі, Паўднёвай Афрыкі. Летас замежныя спікулі тут больш за дзве тысячы квадратных кіламетраў зямлі. Гэта ў чатыры разы больш, чым у 2015 м. Прычым у асноўным выкарыстоўваецца для адраснага запалення пасля ўз'яцця ўзроўна сусветнага акіяна. Папулярнай опцыяй таксама стала наўважэцця пляцоўкі для верталётаў кіла дома.

«Мегабачыня» знайшлі новы прытук — Новую Зеландыю, паведмія Bloomberg.

зацерагчы мясцовыя прыроды ад замежнай працуюнай сілы. «Гэтыя змены заключаныя ў забяспечэнні працуюнай сілы ў краіне будзе прадастаўляць наймалі больш «ківі», укладваючы сродкі ў іх наўважэцця», — заявіў міністр іграўны, працуюны адносіні і бізнесу краіны Майкл Вудхаўс, выкарыстоўваючы гутарковы тэрмін, які пазначнае новазеландцы. Агульнае час знаходжання замежнага работніка ў краіне будзе лімітаваны трыма гадамі. Па словах Вудхаўса, усё гэтыя меры закліканы «папаліць зьясць мігрантаў, якіх прыязджаюць у Новую Зеландыю». Дарчы, раней пра рашэнне развіць больш жорсткія в'язавыя ражым для замежных работнікаў аб'ясаўці ЗША і Аўстрыя.

Захар БУРАК. burak@zvazda.by

Прэм'еры

Камедыя і іранічны дэтэктыў

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа прадставіў некалькі прэм'ер. Публіка добра прыняла камедыю «Доктар Філісоў»...

Госці ў хату

У ПРАСТОРЫ ВЯЛІКАГА ШАГАЛА

Нацыянальнае ў балете і дэяграфічнай задачы

У межах «Балетнага лета» на сцэне Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі прадставілі свеае пастаўніцкае гасці з новага казахскага тэатра «Астана балет».

У XXVI Шагаліўскім чытанні ў Віцебску бралі ўдзел прадстаўнікі Беларусі, Расіі і США. Сёла моварытэста прывітаў і 130-гадзіннае дні нараджэння сусветна вядомага мастака.

Крокі да Шагала

БЯСКОНЦА МОЖНА «АДКРЫВАЦЬ» МАСТАКА

Паводле слоў дырэктара Музея Марка Шагала Гірыяны ВОРАНАВАЙ, арганізацыйны камітэт можа сабе дазволіць «раскошы» выбіраць з чэпу прэзідэнтаў...

У АКАСМІКЕ КОЛЕРАЎ

Мастачка Дзіяна Каласовіч вернецца ў мастацтва і яго чараўніцтва

Час рабіць сур'ёзны крок. І прыйшла вучыцца ў салгорскае студыю ўвучылінага мастацтва для дарослых і канчаткова да таго ж тагата мастака Яўгена Смірнёва, які, на думку Дзіяны, дапамог ёй сфармаваць мастацкі стыль...

Выстаўка

«Апоўнены ў Мадрыдзе», 2014 г.

Real estate advertisement for RUP «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ». Includes details about auctions, property descriptions, and contact information.

Новопольский сельский исполнительный комитет

Table with 5 columns: No, Адрес земельного участка, Площадь земельного участка, Наличие инженерных сетей, Расходы по подготовке документации, Начальная цена (рублей), Задаток. Lists land parcels for sale.

Задаток перечисляется на: 360025110000 в ОАО «АСБ Беларусбанк». Контактная информация: 8 (017) 133-03-16.

«ЗВЯЗДА» ПІСЬМАМІСТРОЎ (1965–1975)

Калі гарташ падшыўкі «Звядзі», язык не паварочвацца назваць «бразжэска перлы» эпохі застою. Час вельмі насычаны эмоцыямі, адрачэннямі, падзеямі — прыемнымі, уражальнымі, часам сумным. Буйныя будоўлі, узвядзенне новых гарадоў, рост прамысловасці, з'яўленне першых камп'ютараў, пакарэнне космосу і Гібель Гагарына, развіццё навукі і адукцыі. Прысвячэнне Мінску звання горад-герой, адкрыццё новых звязаных з Вялікай Айчыннай вайной, мемарыяльных комплексаў, Стварэння музеяў, стварэння помнікаў, з'яўлення новай беларускай часопісы, выдавецтва «Беларуская энциклопедія» і «Мастацкая літаратура»... А можна шчыра сказаць пра бесплатнае жыллё, нізкія камунальныя плацяжы, раздуча садовых участкаў. Залаты час!

П. Машуроў прымацоўвае ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга да сцяга газеты «Звезда»

Ударныя будні...

І як не успомніць пра барацьбу з дармадэямі і ўдарныя працоўныя будні! Прычым заўвады ёсць падстава для ўважлівага навастварэння на новыя падзеі — чарговае юбілейнае дата. Напрыклад, гучыцца заклікі да нарощвання тэмпаў вытворчасці, стварэння новых (дадатковых, якасных і г.д.) прадукцый, сацыялістычных спартыўных у 1967 м заваяванне з набліжэннем юбілею Кастрычніцкай рэвалюцыі, у 1970-м — прысвячэнне стагоддзю з дня нараджэння Леніна. Нават загалоўка спецыяльных праектаў, рубрыкі, каб паказаць, як кожнае прадпрыемства годна рыхтуецца да такіх падзей, выпускаюцца новыя тавары, выраджа праца над «канструкцыйнай рыскай». Так, з сярэдзіны 60-х «Звезда» часта ўздымае тэму якасці: «Сучасны этап развіцця эканомікі — гэта не толькі колькасны рост прадукцыі, але і высокая патрабаванні да яе дагавявенасці, надзейнасці і моцнасці».

Тыя экспанаты выйшлі з заводскіх цэхуў змяну надыду. Шырока прадстаўлены выбары дрэваапрацоўчай і папяровай прамысловасці, прамысловасці будаўнічых матэрыялаў, лёгкай, харчовай, хімічнай і іншых галін прамысловасці. Калі 600 экспанатаў адлюстроўваюць працу нашых вынаходнікаў і расійаналізатару... Влікі раздзел ВДНГ прысвечаны развіццю навуцы, адукцыі, культуры Беларусі! — расказвала «Звезда» пра адкрыццё ў 1970 годзе новай экспанаты, якую наведвалі кіраўнікі кампартыі і ўрада Беларусі на чале з Пятром Машуроўм.

Калі ў папярэдніх дзесяцігоддзях «Звезда» са сваіх старонак заклікала да культуры аслугоўвання, цяпер яна апавядае пра размяшчэнні лобач гандлёвымі будынкамі і ў крамах гандлёвымі будынкамі — развіццё ў тэхніцы — вшчыноўка загаловаў. Дарчы, у гэты час расце цікавасць да прафесій эканаміста, павялічваюцца конкурсы сярод аб'яўрэнтаў, якія выбарчак гэты кружкі. Больш за тое, у краме выдзяча праграма пад дзвіжэнне «эканамічныя веды — усім працоўным», маўляў, гэта будзе спрыяць развіццю вытворчасці.

Працягваюць працаваць і па суботах. Апраду «рабочы тыдзень з двума выхаднымі паставіў на парадак для намага п'ятынаў, звязаных з арганізацыяй адпальчы работчы і служачых». Змяненне графік работы культуры на асветных установах, дзейнасць працоўных. На прадпрыемствах распрацаваны мерапрыемствы, якія прадугледжваюць «павышэнне якасці, эместу і разнастайнасці форм работы», сярод якіх «улучшэнне работы і служачых за ўсё формы навучан, дзейнасць развіцця фізічнай культуры, спорту і турызму, арганізацыі экскурсій і паходаў».

Вопратку, сумкі, парасоны, попут, бытавыя і электрарэборы (сярод якіх транзістары і фотопараты), касметыку, упрыгажэнні, грампластыкі, музычныя інструменты, цукеркі і шакладкі, альбомы для фатаграфій і паштовак, панчохи з эластычнага капрону. Падыця выстаўкі-продажы, прымацця заказы на папярэдніе камплектаванне падааружка, іх упрыгажэнне і дастаўку дадому. Звязваюцца кліентаў аглянь і фотасалоні. Прычым вопшняе прапануюць скарыстацца новай паслугай — зрабіць «фотанартрэты пад плёнкі тэлу «Палець» аб'ёмная каларыя фота (шаракоскі)». А ботр бытавыя паслугі камбіната надомнай працы наогул тавары прыбраць дадому, прыгатаваць ежу, заняцца рамонтам кватэры, дагэтарвы дзяцей, павышчаць з адтачачымі вучням іх навучныя і дзіцячыя саветычнымі мовам.

Адкрыццё помніка Ірку Купалу

Старонках «Звядзі» можна...

пісаць гісторыю прадпрыемстваў — тут багата разгаварож і аб будучыні, вытворчых іх канструктарскіх ботр, расказваеца, як выкарыстоўваюцца электронныя выпальчаныя машыны. Напрыклад, у лютым 1965-га газета пісала пра самы першы электронны навучны гадзіннік, які пленаў вывясці Мінскі гадзінніквы завод. Палаў у прадпрыемстве ён у адзіным экзэмпляры, гэта доследны ўзор, яго міркуюць даць навуку «Прамень». А яшчэ можна сачыць за звышчымі машынамі.

Пётр Клімух на сустрэчы з ветаранамі. Гэты здымак зроблены нашым фотажурналістам Яўгенам Пасекіным у ліпені 1974-га. Дарчы, Яўген Віктаравіч працуе ў «Звездзе» з 1971 года!

Гардажне імкнучыся выбраца за горад: адны з клімунак у іх колькасць хутка расце) вабіць турчаніны. Нават ўдома людзі не затрымліваюцца дома: кожную нядзелю сотні аматараў актыўна адпальчы выбарчак з Мінска на спецыяльным ліньчым поезде.

Вядзецца актыўнае будаўніцтва станцыйнаў, дамоў адпальчы і стацыянарных турыскіх баз, узводзіцца «беларускі Артэк». Хутка развіваецца шырокафармацый кінематограф: прычым да канца 60-х на вялікіх экраных філмы глядзець не толькі ў буйных гарадах, але і ў Барыску, Баранавічах, Светлагорску, Слуцку. Мільёны рублёў штогод адрывае ў іх на развіццё кінастэі. Усё гэта за чатыры гады з нуля да восьмоўты вырастае колькасць кінастанцыйнаў у вёсках. Ды і блакітныя экраны ўсё часцей пачынаюць абзыхаць вакол сабе жажароў мялых гарадоў і вёсак, да сярэдзіны 70-х тэлевізары працуюць ужо на 90 працентах тэрыторыі Беларусі.

Самакіраванне

Не трэба забывацца, што ў гэты час многія рабілася для таго, каб вырашаць «кватэраўне пытанне». Прычым з размахаі. Вось што пісала газета ў 1968 годзе: «Зя паціждоу намянаецца пабудавань 14 мільёнаў квадратных метраў жылой плошчы... За п'яць гадоў будзе спраўлена 500 тысяч наваствар. Дарчы, вёсна сям'яў атрымае жытцё з самай таннай і свежэ кватэрай патаўі Амаль гэныя чэбэрты грамадзянін нашай рэспублікі».

Круглыя даты

Па падшыўку 1965–1975 можна вывучаць гісторыю нашай краіны пачынаючы з 1917 года. Напрыклад, напярэдні 50-годдзі Кастрычніцкай рэвалюцыі пад рубрыкай «Эстафета векамонаў года» на працягу некалькіх месяцаў даюцца і прытывітвы прыставанам, на полі — саха». А праз кароткі час — гэта складаныя станы на заводках, трактары і палях, барацьба за навукова-тэхнічны прайгрос. Нельга забывацца пра стварэнню, яго а нават сказала нахільнаю, працу папярэдніх пакаленняў. Людзі шыра вырылі, што працуюць на карысць сваёй краіны.

Значэння ажуі.

Ужо ў 60-х прадраўчы абходзіцца «кліентаў, кучу хатніца, дапамагаюць падбіраць фасончкі. Гандаль становіцца больш мабільным: латочкаў з рознымі таварамі можна сустрыць ў заводскім цэху, палым-вадом, на вуліцы», прадукты дастаўляюцца да дом. «Звычайным стаў чыроном вымгел над рабочым месцам прадраўчы з надлісам «Вас аслугоўвае ўдарнік камуністычнай працы». Гэта — дакумент на ветліваасць, «чупасць, увагу», пісала газета.

І вядома ж, тагачасныя газеты — гэта галерэй партрэтаў людзей, які стваралі, давалі двойны нормы, былі прыкладам для іншых работнікаў. Вельмі хацелася адзідухаць хоць каго-небудзь з першых тых матэрыялаў. Цікава, як склаўся іх лёс, што змянілася ў жыцці пасля публікацыі ў «Звездзе», ці ішлі на іх адрас панамкі лісты ад чыгнатоў. Шаоўныя, адгукіцца!

...! прадуманы адпачынак

Толькі з сакавіка 1967 года узводзіцца павышчаны працоўны тыдзень, а ўсе дзіцячыя сады

Распальчываецца перапіс насельніцтва.

Залатыя рукі

І вядома, у 1967-м наша «Звезда» сустрала паўвекавы юбілей. У Беларусі мот дзяржаўна-аўтарскае Журналістскае таварыства і балеа адбыўся ўрачысты сход грамадасці Мінска, прысвечаны 50-годдзю з дня выдуча першага нумара газеты, а таксама ўрачыно ён высокай урадавай ўзнагароды — ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга. Прычым да сцяга «Звядзі», які вынесі рэдактар газеты В. А. Пыжыко, памочнік майстра Віцебскага дыявановага камбіната, Герой Сацыялістычнай Працы П. Д. Клімух, друкар друкарні «Звезда» М. Г. Бархун, прымацця ўдэна з прыгажышым гарадоў Савецкага Саюза, Рукамі мінчан ствароўца аўтамабілі, станкі, дакладныя прыборы, абсталяванне для самых розных галін народнай гаспадары і многі іншыя.

Інавацыі без межаў

Навука і справа агульная

Сумесны цэнтр па інавацыям і інавацыйнай праяктай ствароў Беларусі ў Кітаі. Адавадзена пагадненне днмяі ў п'ятым падпісалі Дзяржаўны камітэт па навуцы і тэхналогіях (ДКНТ) і Міністэрства навукі і тэхнікі Кітайскай Народнай Рэспублікі. Подпісы пад дакументам паставілі кіраўнікі педставу Аляксандар Шумлін і Вань Ган.

Паўметравая ажурныя які з паперы, строй, вышываная саломой, сукенкі, вышыванія ў тэхніцы ірыгані, і вышыванкі, саламяныя калюшчыкі, гадзіннік, лялькі, кудур і вялізны тудлік, упрыгажаныя кукурузным ліскам.

Пасля падпісання пагаднення старшыня ДКНТ Аляксандар Шумлін адзначыў, што беларуска-кітайскае навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва выходзіць на якасна новы ўзровень. «Праведзена 11 пасяджэнняў камітэ па супрацоўніцтву ў тэхналогіях Беларусі-Кітайскага міжурдавага камітэта па супрацоўніцтве, на якіх разгледжаны актуальныя пытанні дубавакожа ўзаемадзейня, у тым ліку пытанні сумеснага фінансавання беларуска-кітайскіх навукова-тэхнічных праектаў, магчымасці стварэння Беларуска-Кітайскага фонду венчурных інавацый, фармату навукова-тэхнічнага і інавацыйнага супрацоўніцтва ў рамках Кітайска-Беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень», сказаў ён. Старшыня ДКНТ таксама паведаміў, што цяпер выконваецца 28 беларуска-кітайскіх навуковаў навукова-тэхнічных праектаў, у тым ліку ў галіне мікраэлектронікі, апытных лазерных тэхналогіяў, біятэхналогіяў, новых матэрыялаў.

Ванільны зефір

Вялічэнна Вілвёўна па адукцыі тэхналог швейнай вытворчасці, усё жыццё маіле. «Налатую, у мяне атрымліваецца таму, што я па натуре мастак, і бачу, што яна стварыць у вышкі», — кажа яна. Працаваўца расійскай фірмы «Ванільнае» з кветкач, лясняцка, лотым дайшла да саломы. Ляграналя некалькі гадоў таму асавоі квінчю (майстэрства паперакучэння), дзіячкі кожна стварэе свае калекцыі папярочных сукенкаў. За іх на рас-

Сукенкі... з паперы і саломы

Астравецкая майстрыха збіраецца на пенсію ў 90 гадоў

публікацыі конкурсе шматкаляровых вышыванак Вялічэнна Вілвёўна атрымала першае месца. Тады пра яе творчы казалі: «Ва ўсіх вышыванкі ляжачыя, а ў нас вострая і хадзячая».

Дзве папярэднія калекцыі рабілася са шпалераў і былі каларыяны. Сёлета майстрыха літаральна за два тыдні стварыла калекцыю «Ванільны зефір», якую ўпершыню паказала на Дзень абароны дзяцей. Гэта шчыц новых беласенных сукенкаў, вышываных у тэхніцы арыгані з літэй А4 і сабраных разам па модульным прынтцы. Уборы з папярэдніх калекцый былі роўныя, іх дэманстравалі старэйшыя школьніцы, а святлень кароценькія сукенкі паказалі вучаніцы чабэртэяга класа. Іх выступленне ў бялючых строях паравуноўца з палётам анёльчыкаў, а стварэнні ця ўпаўнона, што гэта самая шыкоўная з яе папярэдніх калекцый. Рукдэльніцкія родам з Украіны, дзе жыць з прыёмнымі бацькамі. У Беларусі выйшла замуж, выгадавала чацвярых дзяцей, а апошнія шчыц гадоў шчодрэ дзевіцкія скаржаты рамства з вышыванымі Астравецкага цэнтра творчасці дзяцей і моладзі, якія жадуць, што «Вялічэнна Вілвёўна «гарыць» сваёй справай і «запальвае» нас».

Залатыя вернісаж

Незвычайныя сукенкі з катліні і саломы, які прыгавяюць погляд і выклікаюць жаданне валодаць такой прыгажосцю, Вялічэнна Вілвёўна сама кроціць, шыве і адабрабляе саламянымі ўпрыгажэннямі. Аднак не прадае. Восьм шчоўных строяў з калекцый «Залатыя вернісаж», якія вёсам гадоў назад стваралі фурор падчас свята на Аугустоўскім канале, дападычаца апранаць толькі яе памочнікам падчас некаторых выствак.

«Гэта мёв дэда, мая душа. Я ствароі іх дзеля задавальнення і спакою, — кажа яна. Майстрыху з яе творамі кліччу на ўсе свята ў Астравецкім раёне і Гродзенскай вобласці. На некаторыя мерапрыемствы яна проста фізічна не паспявае даяхца. Вялічэнна Вілвёўна атрымлівае мноства заказаў (асабліва на саламяныя калюшчыкі з шчоўнымі кветкамі), а з буйныя часы нават вясельныя ўборы шыць пад заказ. Цяпер адданая працы з саломы. Робіць не толькі дзвюхвонны рэчы, але і ўпрыгажвае вялізныя аўтарскімі саламянымі вышыванымі ўпрыгажэннямі.

Матэрыял для сваёй творы яна рыхтуе сама. Зразае, дзельціць саламянае каліва на калены, абаравае, калі трэба — фарбуе. Сартуе сыравіну па кароках, бо ў залежнасці ад часткі сярбы яна пойдзе на той ці іншы элемент.

«Калюшкі больш сплосці за тыдзень, аднак увозіце зямляца пльячэннем з саломы розных рэчуў дарага, складана і цяжка. Карпатліва праца патрабуе часу, уседліва і натхненна, але ж гэта справа акрут на мяне, бо я упартая, — кажа Вялічэнна Вілвёўна. Дарчы, эскізы новых калекцый саламяных сукенкаў ад астравецкай рукдэльніцы ўжо створаны на паперы. Так што, магчыма, неўзабаве прылічкі не таленту атрымаюць яшчэ адна пядурач.

Ірына СІДРОК, sidorok@zviazda.by

Юридический адрес ОАО «БелВЭБ»: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, пр. Победителей, 29

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2016 год

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2016 год

КОНСОЛИДИРОВАННЫЕ БУХГАЛТЕРСКИЕ БАЛАНСЫ на 1 января 2017 года

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт, 2016 год, 2015 год. Rows include assets like 'Активы', 'Основные средства', 'ИТОГО АКТИВЫ'.

Table with columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, 2016 год, 2015 год. Rows include income statement items like 'Выручка от продаж', 'Изменение прибыли', 'ИТОГО РЕЗУЛЬТАТ'.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт, 2016 год, 2015 год. Rows include cash flow items like 'Изменение денежных средств', 'ИТОГО ИЗМЕНЕНИЕ'.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт, 2016 год, 2015 год. Rows include balance sheet items like 'Поток денежных средств от операционной деятельности', 'ИТОГО ПОТОК ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ'.

Аудиторское общество с ограниченной ответственностью АУДИТЭЛ

Обязанности руководства аудируемого лица по подготовке годовой консолидированной финансовой отчетности

Иск 29. Наблюдательный Совет и Правление ОАО «БелВЭБ»

Обязанности аудиторской организации

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ (финансовый отчет) за банковского холдинга ОАО «БелВЭБ» за 2016 год

Обязанности аудиторской организации

Аудитору лице: Открытое акционерное общество «Белвэбэксбанк»

Мы несем ответственность за выявление нами аудиторские оценки достоверности консолидированной финансовой отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2015 года № 28 «Об аудиторской деятельности» и в соответствии с требованиями стандартов аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представлении консолидированной финансовой отчетности.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2015 года № 28 «Об аудиторской деятельности» и в соответствии с требованиями стандартов аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представлении консолидированной финансовой отчетности.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ГОДОВОЙ КОНСОЛИДИРОВАННОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ БАНКОВОГО ХОЛДИНГА

Обязанности аудиторской организации

Мы провели аудит прилагаемой годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее – консолидированная финансовая отчетность) ОАО «БелВЭБ» за 9 месяцев 2016 года (далее – 9 месяцев 2016 года) в соответствии с требованиями стандартов аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представлении консолидированной финансовой отчетности.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2015 года № 28 «Об аудиторской деятельности» и в соответствии с требованиями стандартов аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представлении консолидированной финансовой отчетности.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ГОДОВОЙ КОНСОЛИДИРОВАННОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ БАНКОВОГО ХОЛДИНГА

Обязанности аудиторской организации

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2015 года № 28 «Об аудиторской деятельности» и в соответствии с требованиями стандартов аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представлении консолидированной финансовой отчетности.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2015 года № 28 «Об аудиторской деятельности» и в соответствии с требованиями стандартов аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представлении консолидированной финансовой отчетности.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ГОДОВОЙ КОНСОЛИДИРОВАННОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ БАНКОВОГО ХОЛДИНГА

Обязанности аудиторской организации

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2015 года № 28 «Об аудиторской деятельности» и в соответствии с требованиями стандартов аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представлении консолидированной финансовой отчетности.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2015 года № 28 «Об аудиторской деятельности» и в соответствии с требованиями стандартов аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представлении консолидированной финансовой отчетности.

ЗАВЕРНО Департамент по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 14.06.2017 г. Кравченко А.Д.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ об эмиссии жилищных облигаций двенадцатидесятого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС». Includes details about the issuer, terms of the bonds, and contact information.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУМНОМ ДОХОДЕ. Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт, 2016 год, 2015 год. Rows include income items like 'Прибыль (убыток)', 'ИТОГО СОВОКУМНЫЙ ДОХОД'.

ОБЪЯВЛЕНИЕ о торгах. Includes details about the auction of shares of the company, including terms, conditions, and contact information for the auctioneer.

